

ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ

Κάθε καινούργια καθαρή
φωνή στη δημοσιογραφία,
είναι και μια νίκη του πνευ-
ματικού ανθρώπου. Αρκεί
εσύ να πασκίσεις, να μπορείς
να την ακούσεις. Τότε επιτέ-
λους θ' αρχίσεις ελεύθερος
να νοιάζεσαι... ΓΑ

ΚΥΘΗΡΑ: Εκδοση 1570

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΑΪΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΕΩΝ...

Τα πολλά και μεγάλα προβλήματα που δημιουργεί η εφαρμογή της Δασικής Νομοθεσίας στα Κύθηρα, σίγουρα δεν είναι τωρινά και βέβαια είναι αρκετές οι φορές που αυτά έχουν απασχολήσει τον τοπικό τύπο κι έχουν θίγει σε ποικίλων μορφών τοπικά Συμβούλια και Συνεδριάσεις... Όμως κάθε φορά που γίνονται κάποιες νέες δημοσιεύσεις ή αναδημοσιεύσεις Δασικών διατάξεων, εύκολα αναμοχλεύεται η Τσιριγώτικη ευαισθησία στον τομέα αυτό και ακολουθούν οι γνωστές πια αντιδράσεις, αναθεματισμοί κατά του κράτους και των Δασικών Οργάνων, εστιαστικές εκχερνώσεις και εμπρησμοί... κι ότι άλλο κρίνεται σαν κατάλληλο μέσο διαμαρτυρίας.

σεως της Δασικής Υπηρεσίας, σε μια εποχή μάλιστα που επιδιώκεται η ανακαλλιέργεια και επιζητείται η ανάπτυξη του τόπου μας.

Το αυστηρό σκεπτικό αυτής της διάταξης, που αποτελεί μερική έκφραση του Δασικού καθεστώτος που επικρατεί στη Χώρα μας, δικαιολογείται μονάχα από την ανάγκη περιβαλλοντολογικής και οικολογικής προστασίας που αναντήρητα επιβάλλεται στον υπόλοιπο Νομό Πειραιά, στον οποίο διοικητικά ανήκομε. Ετσι η ακραία εφαρμογή του Νόμου, εκείνη που σταματά τις ορέξεις των οικοπεδοφάγων και προστατεύει το πολύτιμο πράσινο στο λεκανοπέδιο, δυστυχώς εφαρμόζεται εξομοιοτικά και στα Κύθηρα!

Δεν αμφισβητούμε πως ο Δασικός Νόμος έχει γενικά θετικές προσφορές σ' άλλες περιοχές της Χώρας μας και παραδεχόμαστε πως κάποτε, σε παλιότερες εποχές όταν... κάποιες ξένες Εταιρείες, με τη βοήθεια λίγων συμπατριωτών μας, διαπραγματεύονταν την αγοραπωλησία του Νησιού μας, πρόσφερε. Ακόμη αναγνωρίζουμε πως οι δεινροφυ-

τεύσεις, οι αναδώσεις της Δασικής Υπηρεσίας, στο παρελθόν τόνισαν τη γενική εικόνα των Κυθήρων. Σήμερα, όμως η όσο ποτέ άλλοτε αυστηρότερη εφαρμογή, Δασικών απαγορευτικών Διατάξεων, που εξισώνει το Νησί μας με ολόκληρο το Νομό, μάλλον ανασταλτική μπορεί να χαρακτηριστεί. Όταν έμμεσα αμφισβητούνται δικαιώματα ιδιοκτησίας, αρμοδιότητες τοπικής αυτοδιοίκησης, όταν παροπλίζεται το μοναδικό στην Ελλάδα συνιδιοκτησιακό σύστημα της Εγχώριας Περιουσίας, όταν η ανάπτυξη της Τσιριγώτικης γης είναι υποθήκη Δασικών και μόνο... διαθέσεων, είναι φυσιολογικό να υπάρχουν και μάλλον έντονες αντιδράσεις. Πρέπει να κατανοήσει ο εμπνευστής της «τοπικής» τούτης Διάταξης πως οι ντόπιοι Κυθηριοί δεν αντιστρατεύονται στην προστασία του περιβάλλοντος, δεν επιθυμούν τη φυσική αλλοίωση του τόπου τους και θέλουν το φραγμό για την οποιαδήποτε σύγχρονη καταπάτηση και ανεξέλεγκτη οικοπεδοποίηση. Δεν αποδέχονται όμως το νόμο συνιδιοκτητή και δια-

χειριστή, συχνά, της περιουσίας τους. Ούτε επιθυμούν να οδηγούνται στο εδώλιο του κατηγορούμενου, επειδή τόλμησαν να εκχερνώσουν και να καλλιεργήσουν κάποιο χωράφι τους, αφού στα Κύθηρα, πρέπει να ισχύει το Νομό Πειραιά!! Πως οι νέοι, που σήμερα παραμένουν στα Κύθηρα, πρέπει να αισθάνονται τις υπερυψωμένες παρεμβάσεις, που για λόγους δασοπονικών, αισθητικών, τουριστικών και, και... αυστηρά ακολουθεί η σημερινή Δασική νομοθεσία; Πως μπορεί να ερμηνευθεί τέλος η σχολαστική παροχή άδειας για κλάδευση μιας δεινροστοχίας δημόσιου δρόμου; Γνωρίζει άραγε ο παραπάνω «νομοθέτης» πως η μετανάστευση, τις προηγούμενες δεκαετίες, άδειασε το Νησί μας και πως οι εκτάσεις που απόμειναν εδώ, σε συνδιασμό με τη γρήγορη θλάση, άλλαξαν μορφή; Πρέπει λοιπόν η αναγκαστική και για λόγους επιβίωσης, εγκαταλειμμένη περιουσία του Τσιριγώτη ξενιτεμένου να μετατρέπεται σε... δασικά ελεγχόμενη έκταση και να απαγορεύεται η παλιά αποκατάστασή της; Γιατί ο σημερινός επαναπατριζόμενος Κυθηριος στην ουσία να χάνει τη διαχείριση των περιουσιακών του στοιχείων και να δυσκολεύεται αφάνταστα να εκσυγχρονίσει ότι, από ανάγκη για κάποιο χρονικό διάστημα, εγκατέλειψε; Είναι λοιπόν προτιμότερη η ερήμωση και η άρνηση της καλλιέργειας των Κυθήρων επειδή χρειάζεται προστασία του περιβάλλοντος γενικά του Νομού Πειραιά; Είναι δύσκολο, το κατανοούμε, να ζητούμε την τροποποίηση του γενικού Νομικού πλαισίου, τη στιγμή μάλιστα που μιλάμε για «έτος περιβάλλοντος», την ώρα που διεθνείς οργανώσεις και η ίδια Ευρωπαϊκή Κοινότητα αγωνίζονται για την προ-

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

★ ΑΝ και το Δασικό, φαίνεται τούτη την ώρα να απασχολεί, όσο ποτέ άλλοτε το Νησί μας, αν και σύσσωμη η Τοπική Αυτοδιοίκηση των Κυθήρων έχει έντονα διαμαρτυρηθεί για τη δημοσίευση της πρόσφατης γνωστής Απαγορευτικής Διάταξης, μόνος ο Δασάρχης Πειραιά, που άλλωστε την υπογράφει, παρουσιάζεται αδιάφορος... Κι αυτό γιατί επισκέφθηκε από τις 20 μέχρι τις 24 του Φλεβάρη τα Κύθηρα αλλά θεωρήσε περιττό να συγκεντρώσει και να ενημερώσει, όπως πιστεύομε όφειλε, τους εκλεγμένους μας άρχοντες. Θεωρήσατε λοιπόν κ. Δασάρχη περιττές τις αναγκαίες διευκρινίσεις, θεωρήσατε περιττή την ανταλλαγή υπεύθυνων απόψεων και τελικά αφήσατε εκτεθειμένα τα Οργανά σας, αφήσατε να «πλανώνται» στα καφενεία οι όποιες ερμηνείες και παρερμηνείες της Διάταξης που Σεις υπογράψατε... Μήπως με μια διδαφορετική στάση σας θα μπορούσατε τουλάχιστο να γεφυρώσετε κάπως το χάσμα που υπάρχει ανάμεσα στην Υπηρεσία που υπηρετείτε και στον κάθε Κυθηριο; Η αυτό δεν αποτελεί πολιτική ευθύνη;

★ ΓΙΑ τρίτη συνεχή χρονιά το Ο/Γ «ΜΗΛΟΣ» δρομολογήθηκε για να εξυπηρετεί το Νησί μας, στο διάστημα του καθαρισμού του Ο/Γ «ΙΟΝΙΟ». Και ενώ μέχρι πέρυσι το μεγάλο πρόβλημα ήταν αυτό της προσέγγισης του πλοού στα λιμάνια μας, μια και αυτά είχαν κριθεί ακατάλληλα, άγνωστο από ποιόν και γιατί, φέτος εξαιτίας του «μπλοκιού» στην Πλατιά Αρμυ, το «ΜΗΛΟΣ» προσέγγισε με το πρώτο και στην Αγία Πελαγία και στο Καψάλι και μάλιστα με δυνατό θορύβο... Κι όμως στα περασμένα χρόνια κάποιοι συμπατριώτες μας έπρεπε να υποστούν ταλαιπωρίες στα πέλαγα και στο Γύθειο... αφού τότε ήταν αδύνατη η προσέγγιση... Και βέβαια ο καπετάνιος δεν άλλαξε. Είναι ο ικανότατος και εμπερότατος στις θάλασσες των Κυθήρων ο καπετάν Γιώργος Σιγάλας. Τι λοιπόν άλλαξε; Γιατί σίγουρα τα «λιμάνια» του Καψαλιού και της Αγίας Πελαγίας ούτε... θάβυναν, ούτε μάκρυναν, ούτε βέβαια μεταμορφώθηκαν...

★ ΝΕΚΡΟΣ θρέθηκε, όπως έγραψαν οι Αθηναϊκές εφημερίδες από υπερβολική δόση ναρκωτικής ουσίας, αστυφύλακας που υπηρετούσε, εδώ και 8 μήνες στο Α.Τ. Κυθήρων. Δεν μπορούμε να ξέρουμε ποιά μυστήριο κρύβεται πίσω από το θάνατο του άτυχου αστυφύλακα Γιώργου Κομπορόζου. Όμως εμείς αναρωτιόμαστε αν ήταν από καιρό χρήστης και αν ναι πως δεν έγινε αντιληπτός, αφού έμενε στο Τμήμα; Κάποτε στις στήλες της εφημερίδας μας φιλοξενήσαμε τις ανησυχίες μιας Τάξης του Λυκείου μας για διακίνηση ναρκωτικών στα Κύθηρα και δεχθήκαμε... μηνύσεις. Πριν 3 περίπου χρόνια ο τότε Διοικητής του Α.Τ. Κυθήρων, δημόσια μάλιστα μας βεβαίωνε για ψευδοισθμίες διακίνησης... Μακάρι ο αστυφύλακας Γιώργος Κομπορόζος να μη σύνδεσε αυτή του την «αδυναμία» με τον τόπο μας, μακάρι ο θάνατός του να μην σηματοδοτεί κάτι που πρέπει να εξετάσει το Υπουργείο Δημοσίας Τάξης και να προσέξουν ιδιαίτερα οι Κυθηριοί...

Μήπως κ. Υπουργέ;...

Μήπως κ. Υπουργέ της Εμπορικής Ναυτιλίας δεν πήρατε στα χέρια σας κάποια εντονότατη και απόλυτα τεκμηριωμένη διαμαρτυρία, των εκπροσώπων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης των Κυθήρων, για τη μη δρομολόγηση στην περιοχή του F/B «Ελαφώνησος»;

Μήπως έπαψε στις μέρες μας η Τοπική Αυτοδιοίκηση τουλάχιστο να γνωμοδοτεί και να εισηγείται, σε θέματα που αφορούν τη τύχη του τόπου μας; Μήπως οι προτάσεις της πρέπει να θεωρούνται αμελητέες, όταν μάλιστα σύντομα «αναμένονται» ενισχύσεις και διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της;

Μήπως ξεχνάτε τις ιδιαιτερότητες του τόπου που το καλοκαίρι επισκεφθήκατε;

Μήπως σας διαφεύγει πως η φιλοσοφία του ελεύθερου συγκοινωνιακού ανταγωνισμού αν εφαρμοστεί κινδυνεύει να έχει σαν αποτέλεσμα τον αποκλεισμό των Κυθήρων;

Μήπως λόγους... «πάνω από τη θέλησή σας» επέβαλαν την δρομολόγηση του «Ελαφώνησος»;

Μήπως δεν σας είναι γνωστά τα μηνύματα από καταλήψεις και παρόμοιες αντιδράσεις, που πρόσφατα σημειώθηκαν για συγκοινωνιακές τοπικές Διεκδικήσεις;

Μήπως κ. Υπουργέ πρέπει, με τη σοβαρότητα και την υπευθυνότητα που σας διακρίνει, να επανεξετάσετε το θέμα για να αποφευχθούν και... «περαιτέρω αντιδράσεις».

Η ανάγκη μιας δημόσιας απάντησης

ΚΟΙΝ.: Εφημερίδα «Φωνή των Κυθήρων»

Αξιότιμε κ. διευθυντά,
Με απορία, αλλά και θλίψη είδαμε να φιλοξενηθείτε στο φύλλο σας του περασμένου Νοεμβρίου άρθρο αξιόλογου συντοπίτη μας του κ. Λουράντου με τίτλο: «Το χωριό της κακομοιριάς». Προς στιγμήν παρά τους θαύτατους και απaráδεκτους χαρακτηρισμούς πιστέψαμε ότι η αρθρογραφία του συνταξιούχου δικηγόρου μας υπήρξε απόρροια σκέψεων και έλλειψης πληροφόρησης. Επειδή όμως στο τελευταίο φύλλο σας του Ιανουαρίου 1992 διαβάσαμε ένα συνακόλουθο άρθρο, το οποίο υπογράφει η κ. Καίτη Τσιλάκη, θεωρούμε πλέον πρόκληση και ερέθισμα την ανυπόστατη τοποθέτηση δημόσια απόψεων και γι' αυτό το λόγο είμαστε και υποχρεωμένοι πλέον ανάλογα να απαντήσουμε.

Πρώτα απ' όλα η Καρβουνάδα ούτε χωριό της κακομοιριάς, ούτε της γρουσουζιάς, ούτε της μιζέριας είναι και αυτό τουλάχιστον οι νεώτεροι δεν το αποδεχόμαστε.

Αν κάποτε σε παλιότερες εποχές, σε εποχές που ο αρθρογράφος κ. Κ. Λουράντος και οι συνομήλικοί του ήθελαν με διάφορες τροποποιήσεις να νεωτερίσουν και στη συνέχεια θλιβερά να καταντήσουν, όπως ο ίδιος φαίνεται να χαρακτηρίζει το χωριό, εμείς δεν φέρουμε καμιά ευθύνη.

Ήσαστε λοιπόν κ. Λουράντο στα Κύθηρα, όταν έγινε ο «νεωτερισμός» της εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου του χωριού μας ή θριαυλόκοι στην Αθήνα; Τι είδους αντιδράσεις προβάλατε τότε εσείς καθώς και η κ. Τσιλάκη για να αποτραπεί το σοβάντισμα; Μήπως προσυπογράψατε δίχως αντιρρήσεις αυτό που σήμερα ονομάζετε κακοποίηση του Αγίου Γεωργίου; Και μην ξεχνάτε ότι ήσαστε καταξιωμένος και σαν επιστήμονας και σαν άνθρωπος και στο χωριό σας και στα Κύθηρα και η γνώμη σας τότε ήταν βαρύνουσα.

Δεν νομίζουμε ότι αξίζει να προχωρήσουμε σε άλλες τροποποιήσεις και σε άλλες επεμβάσεις που έγιναν από εσάς τον ίδιο και από άλλους της σειράς σας και που είναι αλήθεια πως διαμόρφωσαν την τελική περίπου εικόνα του χωριού μας. Είσι αν το θεωρείτε χωριό της κακομοιριάς, της γρουσουζιάς και της μιζέριας είναι δικό σας έργο. Εμείς οι νεώτεροι που ειρωνικά μας ονομάζετε «προοδευτικούς» ναι, περικόψαμε τον περίβολο

Ο Άγιος Γιώργης Καρβουνάδων.

της εκκλησίας μεγαλώνοντας την πλατεία όχι για τίποτα άλλο παρά για να ανταποκριθούμε στις σύγχρονες και συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες συγκοινωνίας και στάθμευσης που δημιουργήθηκαν στις Καρβουνάδες μια και εδώ διακινείται σήμερα το μισό εσωτερικό εμπόριο του νησιού μας. Αυτή λοιπόν η πράξη μας είναι πράξη μιζέριας, γρουσουζιάς και κακομοιριάς;

Πιστεύουμε κ. Λουράντο πως θα έπρεπε να είσαστε προσεχτικότερος στην απόδοση τόσων κοσμητικών προς το χώρο που μεγαλώσατε και υπηρέτησατε. Όσο για τη σημερινή υπόθεση του προαυλίου του Αγίου Γεωργίου αφού δεν φροντίσατε εγκαίρως και σωστά να πληροφορηθείτε είμαστε πρόθυμοι να σας βεβαιώσουμε για τα παρακάτω:

Με αποφάσεις του κοινοτικού σε συνεργασία με το εκκλησιαστικό συμβούλιο Καρβουνάδων ορίσθη η 28η Οκτωβρίου σαν ημέρα γενικής συνέλευσης των κατοίκων του χωριού Καρβουνάδες για να συζητηθεί το θέμα. Απεστάλησαν μάλιστα και προσωπικές προσκλήσεις. Από όλους τους παρόντες στη γενική συνέλευση που εκπροσωπούσαν σημειώνουμε την κάθε οικογένεια, μόνο τρεις (3) πήραν αρνητική θέση. Και

συζητήθηκε και αποφασίστηκε σ' αυτή τη γενική συνέλευση, ύστερα από παρουσίαση των εγκεκριμένων αρχιτεκτονικών σχεδίων, η δημοπράτηση «Εσωτερικής διαμόρφωσης του προαυλίου της εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου».

Σε καμιά περίπτωση δεν συζητήθηκε το θέμα κοπής των δένδρων, ούτε προϋπήρχε καν ανάλογο σκεπτικό ή οποιαδήποτε άλλη αλλοίωση του χώρου. Η δημοπράτηση αποκλειστικά προβλέπει περιτομή με παραδοσιακή λιθοδομή του προαυλίου, παραδοσιακή πλακόστρωση του ως και τοποθέτηση φωτιστικών σωμάτων.

Είναι λοιπόν και αυτό έργο κακομοιριάς, μιζέριας και γρουσουζιάς;

Κύριε Λουράντο και κυρία Τσιλάκη, δεν ξέρουμε ποιοι σας πληροφόρησαν γι' αυτά και άλλου είδους μυθεύματα γύρω από την υπόθεση. Εμείς αποφεύγοντας τις χυδαιότητες και το υβριστικό σας ύφος, αποφεύγοντας την όξυνση και τις αντιπαλότητες σας πληροφορούμε ότι σε καμιά περίπτωση εμείς που μόνιμα μένουμε στο νησί και στο χωριό μας έχουμε τη διάθεση να το μετρεθούμε για οποιοδήποτε λόγο σε χωριό, όπως το χαρακτηρίζετε. Απλά θέλουμε να συμβαδίζουμε με τις σύγχρονες ανάγκες και όχι να αναχρονίζουμε. Σεβόμαστε την παράδοση και του τόπου και του χωριού μας και τη συντηρούμε. Πιστεύουμε πως έχουμε το δικαίωμα σε γενικές συνελεύσεις και με δημοκρατικό διάλογο να αποφασίζουμε για την τύχη του, και πάνω απ' όλα συνειδητοποιήστε ότι η μοίρα μας έχει τάξει να συντηρούμε μόνιμα αυτό το χωριό, για να 'ρχεστε εσείς λίγες μέρες ή μήνες του καλοκαιριού να το απολαμβάνετε ζωντανό. Και να 'στε σίγουροι πως από κοινού αν

θέλετε εμείς και εσείς μπορούμε κάτι ακόμη να καταφέρουμε.

Αφήστε λοιπόν τους υψηλούς τόνους, τους ανάρμοστους χαρακτηρισμούς και τις άκαιρες επεμβάσεις και αναζητήστε άλλους ευεργετικότερους και δημιουργικότερους τρόπους προσφοράς στο μικρό μας χωριό.

Κύριε διευθυντά, μια και συμβαίνει να έχετε συγγενικούς δεσμούς με το χωριό μας πιστεύαμε πως θα ήσαστε τουλάχιστον περισσότερο ενημερωμένος σχετικά με όσα γίνονται σ' αυτό και όχι βιαστικά να προσυπογράψετε και να φιλοξενηθείτε στην εφημερίδα σας δίχως σχόλια και με πρόχειρα υστερόγραφα χαρακτηρισμούς που δεν επιτρέπεται να απευθύνονται από Κυθηριούς, από κυθηραϊκή εφημερίδα προς τα Κύθηρα. Νομίζουμε ότι τέτοιου είδους φιλοξενίες και αρθρογραφίες κάθε άλλο παρά να προσφέρουν στον τόπο θετικά μπορούν. Αντίθετα το μόνο που κάνουν είναι να υποβαθμίζουν τους τρεις χιλιάδες μόνιμους κατοίκους των Κυθήρων και να δυναμιτίζουν τις σχέσεις τους με τους Κυθηριούς των παροικιών μας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ
Για το Κοινοτικό
Συμβούλιο Καρβουνάδων
Ο Πρόεδρος
Νικόλαος Στάθης

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Θέλω δημόσια να ευχαριστήσω τους γιατρούς, αλλά και όλο το νοσηλευτικό και βοηθητικό προσωπικό του Νοσοκομείου μας για το ενδιαφέρον και τη συμπαράσταση που επέδειξαν κατά το διάστημα της νοσηλείας του πατέρα μου Βαλέριου Κασιμάτη.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ
ΛΕΙΒΑΔΙ

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΡΟΤΕΣ ΜΑΣ

Πώς γεννιέται το φυτό

Ο σπόρος απ' όπου θα βγει το φυτό για να βλαστήσει, όταν τον σπέρνουμε στο χώμα χρειάζεται να 'χει υγρασία, αέρα και ζέση.

Όταν λείπει ένα από αυτά τα τρία, άδικα θα περιμένουμε να βλαστήσει ένα φυτό. Ετσι καταλαβαίνουμε πως πρέπει να σπέρνουμε το σπόρο την κατάλληλη εποχή για να υπάρχει η ανάλογη

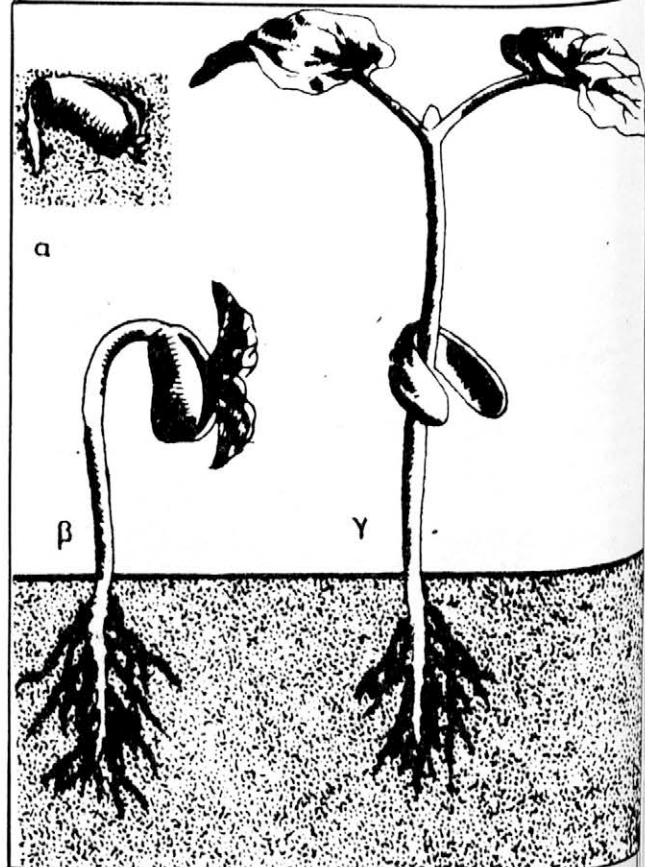
Γράφει ο Μανώλης Σάμιος

θερμοκρασία που χρειάζεται να φυτρώσει. Την υγρασία την εξασφαλίζουμε με ποτίσματα και τον αέρα σπέρνοντας όχι πολύ βαθιά.

Αν λοιπόν ο σπόρος έχει αυτά τα απαραίτητα στη διάθεσή του, τότε σε λίγες μέρες μετά το σπάρσιμο σχηματίζεται η ρίζα που χώνεται στο έδαφος και στη συνέχεια ο μικρός κορμός με τα πρώτα φύλλα που ξεπροβάλλουν από το χώμα.

Πώς ζει το φυτό

Για να βλαστήσει και να σχηματίσει τα πρώτα όργανά του το φυτό βρίσκει αποθηκευμένες μέσα στο σπόρο τις ουσίες που χρειάζεται. Όταν αποκτήσει ρίζες, κλαδιά και φύλλα, τότε παίρνει ουσίες από το έδαφος και την ατμόσφαιρα και σχηματίζει μόνο του την τροφή του. Από την ατμόσφαιρα παίρνει, με τα φύλλα του το ανθρακικό οξύ. Η πράσινη ουσία που βρίσκεται στα φύλλα και στα πράσινα μέρη του φυτού, παίρνει το ανθρακικό οξύ που αποτελείται από άνθρακα και οξυγόνο, και τα χωρίζει. Κρατά τον άνθρακα

Φάσεις βλαστήσεως του φασολιού: α) το σπέρμα στο έδαφος. β) έχουν δημιουργηθεί η ρίζα και τα φύλλα, αλλά εξακολουθεί να τρέφεται από τις κοτυληδόνες. γ) οι κοτυληδόνες έχουν ξεραθεί και το φυτό τρέφεται μόνο του, αφού έχει αναπτύξει τα φύλλα και τη ρίζα του.

και διώχνει το οξυγόνο. Από το έδαφος παίρνει διάφορες άλλες ουσίες, φώσφορο, σίδηρο, κ.λπ. για να μπορέσει το φυτό να πάρει όλα αυτά από το έδαφος πρέπει να τα βρίσκει πολύ αραιά διαλυμένα στο νερό.

Όστε το νερό είναι ένα από τα πρώτα συστατικά που χρειάζεται το φυτό για να ζήσει και αποτελεί το περισσότερο μέρος στο σώμα του. Όλες οι ουσίες μαζεύονται στα φύλλα και εκεί παθαίνουν πολλές μεταμορφώσεις για να γίνουν κατάλληλες να θρέψουν το φυτό. Γι' αυτή τη μεταμόρφωση απαραίτητο είναι το φως. Χωρίς φως το φυτό κιτρινίζει και πεθαίνει. Τέλος άλλα φυτά έχουν ανάγκη από λιγότερο και άλλα από περισσότερο φως.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΘΑΝ. ΔΑΒΑΡΗΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ - ΕΜΠΟΡΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ Κ.Α.Π.
ΑΓΟΡΑΙ - ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

Μ. Α. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 9
ΠΑΙΔΑΝΙΑ

ΤΗΛ. 66 42 705

ΟΤΑΝ...

- Το περιβάλλον σας μαγεύει...
- Η γεύση σας δοκιμάζει νέες γαστρονομικές δημιουργίες...
- Οι μουσικές μελωδίες αγγίζουν την ψυχή σας...
- Εκπλήξεσθε από τις χαμηλές τιμές...

ΤΟΤΕ...

Βρίσκεσθε στον **ΑΜΗΡ-ΑΛΗ**

Το **PIANO RESTAURANT-BAR** στην καταπράσινη ρεματιά του Καραβά.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΤΜΗΜΑ 1η Εφορεία Βυζ. Αρχ/των

ΠΡΟΣ: Τον κ. Κομνηνό Γεώργιο, εκδότη της εφημερίδας «Φωνή των Κυθήρων»

Σε απάντηση της με ημερομηνία αίτησής σας σχετικά με το θέμα της συντήρησης των εικόνων στα Κύθηρα, σας στέλλουμε αντίγραφο της αρ. 2363/4-11-1991 αναφοράς μας προς το ΥΠΠΟ, στην οποία εκτίθεται το ιστορικό του θέματος και οι προτάσεις της Εφορείας μας για ενήμερωσή σας.

Η προϊσταμένη της Υπηρεσίας
Ελένη Μανωλέσσου

ΘΕΜΑ: Μεταφορά εικόνων από τα Κύθηρα στην Αθήνα για συντήρηση

Σας στέλλουμε αντίγραφα των αρ. πρωτ. 588/25-9-91 και 654/24-10-91 εγγράφων της Ι. Μητροπόλεως Κυθήρων καθώς και του αρ. πρωτ. 397/10-10-91 εγγράφου της Επιτροπής Εγχώριας Περιουσίας Κυθήρων και Αντικυθήρων και σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η Εφορεία μας έχει συγκεντρώσει τα τελευταία χρόνια ορισμένες εικόνες που προέρχονται από τον Αγ. Αθανάσιο Μυλοποτάμου, Αγ. Βλάσιο στα Φριλιγκιάνικα και Αρχαιολογικό Μουσείο Κυθήρων στον Ι. Ναό Αγ. Ιωάννου Θεολόγου Χώρας Κυθήρων παραπλεύρως των γραφείων της Μητροπόλεως, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Κυθήρων και βάσει του αρ. πρωτ. ΥΠΠΕ/ΑΡΧ/Β2/Φ 42-01/12575/96/10-4-1981, αντίγραφο του οποίου σας αποστέλλουμε για λόγους καλύτερης φύλαξης και ασφάλειας.

Παράλληλα πραγματοποιήσαμε προ ετών περιορισμένης κλίμακας στερεωτικές εργασίες στον ίδιο ναό προκειμένου να τακτοποιηθεί κατά το δυνατόν και να καλύψει προσωρινά τις άμεσες ανάγκες φύλαξης και αποθήκευσης των εικόνων, λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν διαθέτουμε μουσείο ή άλλο ασφαλή και κατάλληλο για το σκοπό αυτό χώρο.

Επίσης στο ναό του Αγ. Ιωάννου βρίσκεται μια μεγάλη ομάδα εικόνων από το μοναστήρι της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας, που είχε συντηρηθεί στο Βυζαντινό Μουσείο το 1964-65.

Τελευταία διαπιστώθηκε ότι η κατάσταση των εικόνων τόσο εκείνων που μεταφέρθηκαν πρόσφατα, όσο και των συντηρημένων της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας, επιδεινώνεται επικίνδυνα, ο' αυτό δε βοηθά και η έλλειψη εξαερισμού του ναού, που έχει σαν αποτέλεσμα τη συγκέντρωση υψηλής υγρασίας στο εσωτερικό.

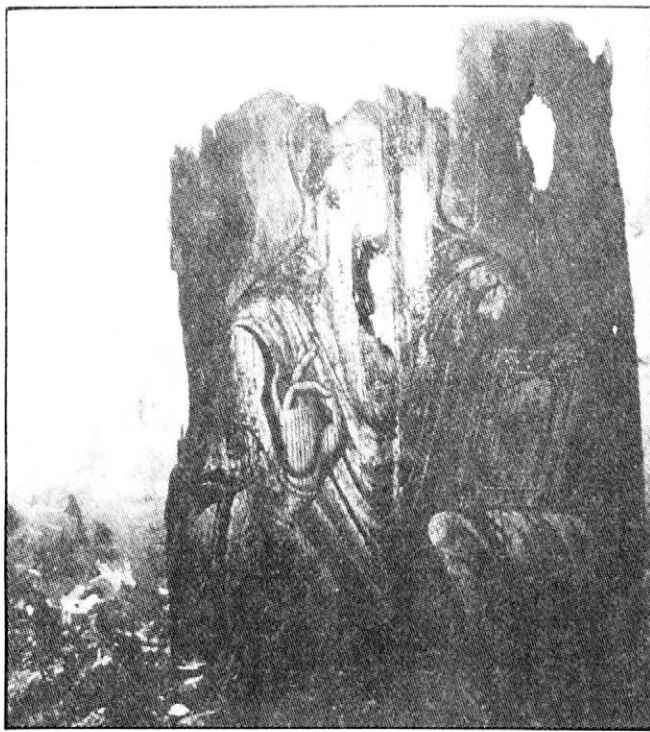
Ετσι η εικόνα, που παρουσιάζει σήμερα ο ναός εσωτερικά με τα τελευταία εναπομείναντα κειμήλια των Κυθήρων είναι τραγικά απαράδεκτη. Η Εφορεία μας εδώ και πολύ καιρό έθεσε το πρόβλημα στο Σεβασμιώτατο με το σκεπτικό ότι η μόνη λύση για τη διάσωση των εικόνων είναι η μεταφορά τους στα εργαστήρια μας στην Αθήνα για συντήρηση. Μέχρι σήμερα έχουν μεταφερθεί τρεις εικόνες από τις οποίες οι δύο έχουν συντηρηθεί (Παναγία Γλυκοφιλούσα, Προφήτης Ηλίας) και ενυπόγραφη εικόνα Παντοκράτορος του Εμμ. Λαμπάρδου, που συντηρείται από την κ. Ασημάκου.

Εδώ όμως πρέπει να επισημανθεί ότι από την πλευρά των τοπικών παραγόντων συναντάμε μεγάλη αντίδραση στο θέμα της μεταφοράς και συντήρησης των εικόνων στα εργαστήρια της Εφορείας στην Αθήνα και επανειλημμένα έχει συμβεί να εκδίδονται εντολές μεταφοράς εικόνων από την Υπηρεσία μας και να ματαιώνονται εξαιτίας της αρνητικής στάσης των κατοίκων και παρά την άριστη συνεργασία που έχουμε στο θέμα αυτό με την Ιερά Μητρόπολη.

Χαρακτηριστικό των όσων αναφέραμε πιο πάνω είναι ότι, εξαιτίας της άρνησης της Επιτροπής Εγχώριας Περιουσίας για μεταφορά ορισμένων κειμηλίων από τον απομακρυσμένο ναό του Αγ. Γεωργίου του Βουνού περιοχής Παλαιόπολεως Αυλέμονα στο ναό του Αγ. Ιωάννου Θεολόγου Χώρας Κυθήρων, εκλάπη ζωγραφιστό ξύλινο κιβώτιο του 18ου μ.Χ. αι.

Σχετικά με το θέμα αυτό επισυνάπτουμε σε αντίγραφα τα αρ. πρωτ. 1473/29.6.89 και 2717 π.ε./15.2.91 έγγραφα μας.

Αποκορύφωμα όμως στις αρνητικές από μέρους των

Αραγε αυτή η εικόνα δεν χρειάζεται συντήρηση πριν καταστραφεί ολόκληρα;

τοπικών παραγόντων ενέργειες, στην προσπάθεια διάσωσης των κειμηλίων από την Εφορεία μας και παρά την αντίθετη άποψη της Ιεράς Μητροπόλεως Κυθήρων είναι και το πιο κάτω πρόσφατο γεγονός, που με συντομία παραθέτουμε:

Η Ιερά Μητρόπολη Κυθήρων με το αρ. πρωτ. 588/25.9.91 έγγραφό της (που μνημονεύεται στην αρχή του εγγράφου μας) συμφωνεί μετά συνεννοήσεις, που εδώ και καιρό είχαμε αρχίσει, να μεταφερθούν οι εικόνες από το ναό του Αγ. Ιωάννου Θεολόγου Χώρας Κυθήρων σε κατάλληλο τόπο για συντήρηση, προκειμένου να αποφευχθεί η ολοκληρωτική καταστροφή τους. Κατόπιν τούτου η Εφορεία μας κατασκευάζει ειδικά ξύλινα κιβώτια δαπανώντας ένα σεβαστό ποσό και ορίζει την ημερομηνία μεταφοράς των εικόνων, ετοιμάζοντας τα σχετικά πρωτόκολλα, εντολές κ.λπ. Παρ' όλα ταύτα εμφανίζεται πάλι η Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας Κυθήρων με διάφορες αντιρρήσεις (βλ. το αρ. πρωτ. 397/10.10.1991 έγγραφό της με κοινοποίηση στο Γραφείο του υπουργού) και δημιουργείται -κατάλληλα υπο-

δαυλιζόμενο- αρνητικό κλίμα στο νησί, όπως διαπίστωσαν τόσο η αρχαιολόγος κ. Ελ. Τσοφοπούλου, όσο και ο αρχιτέκτων κ. Ν. Δεληνικόλας, που μετέβησαν αυτήν την περίοδο στα Κύθηρα.

Αποτέλεσμα ήταν η αναστολή της μεταφοράς των εικόνων και ήδη ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων με το αρ. 654/24-10-1991 έγγραφό του δηλώνει ότι δεν φέρει ουδεμία ευθύνη για τυχόν καταστροφή τους και προτείνει τη μεταφορά τους στο ναό Αναλήψεως Λειβαδίου Κυθήρων. Καταλήγοντας, πιστεύουμε ότι η μοναδική λύση για τη διάσωση των εικόνων στην κατάσταση που βρίσκονται, είναι η σταδιακή μεταφορά τους στα εργαστήρια στην Αθήνα για συντήρηση, δεδομένου ότι στα Κύθηρα η Εφορεία μας δεν διαθέτει εργαστήρια συντήρησης και εξειδικευμένο για την εργασία αυτή συνεργείο.

Όσον αφορά στην πρόταση του Σεβασμιωτάτου για μεταφορά στο ναό Αναλήψεως Λειβαδίου, δεν θα υπήρχε καμία αντίρρηση από την πλευρά μας, εάν ο ναός ήταν αναστηλωμένος και δεν παρουσίαζε εσωτερικά ανάλογα προβλήματα με εκείνα που υπάρχουν στο ναό του Αγ. Ιωάννου Θεολόγου Χώρας Κυθήρων, όπου φυλάσσονται σήμερα οι εικόνες.

Επιπλέον η Εφορεία μας έχει ήδη καταρτίσει πρόγραμμα αποκατάστασης του εσωτερικού του ναού, ώστε να εκτεθούν οι σεβαστές σε αριθμό αποτοιχισμένες τοιχογραφίες από βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία των Κυθήρων, καθώς και ορισμένες εικόνες. Η πρόταση πάλι για μεταφορά των εικόνων «στις εγκαταστάσεις μας» στα Κύθηρα δεν είναι δυνατόν να εξετασθεί, διότι πρόκειται για ενοικιαζόμενη μικρή αποθήκη στο Λειβάδι Κυθήρων, που εξυπηρετεί άμεσες ανάγκες, όπως αποθήκευση των κατά καιρούς αποτοιχισμένων τοιχογραφιών ή όσων σπαραγμάτων περισυλλέγονται και εν συνεχεία επεξεργασίας τους, κεραμικά και άλλα ευρήματα, καθώς και τα υλικά συντήρησης (αναλώσιμα και μη).

Τέλος αξίζει να υπογραμμίσουμε ότι τις τελευταίες ημέρες η Εφορεία μας δέχεται αλλεπάλληλα τηλεφωνήματα από Κυθηριούς δημοσιογράφους, που εκπροσωπούν τις τοπικές εφημερίδες, καθώς και από εκπροσώπους του Κυθηραϊκού Συνδέσμου και της Εταιρείας Κυθηραϊκών μελετών, οι οποίοι ζητούν να έχουν σωστή ενημέρωση.

Από την πλευρά τους, η ενέργεια της Επιτροπής Εγχώριας Περιουσίας σχολιάζεται ως αψυχολόγητη, ενώ συμφωνούν απόλυτα για τη σταδιακή μεταφορά και συντήρηση των εικόνων στην Αθήνα.

Υστερα από όλα τα παραπάνω, παρακαλούμε για τις από μέρους σας ενέργειες, προκειμένου να διασωθούν οι εικόνες.

Η προϊσταμένη της Υπηρεσίας
ΕΛΕΝΗ ΜΑΝΩΛΕΣΣΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΠΕΙΡΑΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ ΔΑΣΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Εχόντες υπόψη:

- 1) Τις δ/ξεις των άρθρ. 66 και 177 του Ν.Δ. 86/69.
- 2) Τις δ/ξεις του Ν. 998/79.
- 3) Την αριθμ. Δ/300905/19-9-91 εγκριτική απόφαση Νομαρχίας Πειραιά.
- 4) Την ανάγκη διατήρησης της χλωρίδας στην περιοχή του Δασαρχείου Πειραιά.

Απαγορεύουμε

Σε ολόκληρη την περιοχή του Δασαρχείου Πειραιά και για δέκα χρόνια:

- 1) α. Την υλοτομία, κλάδευση ή και εκρίζωση κάθε δασικού δένδρου ή θάμνου ή φρυγάνου για λόγους προστατευτικούς, δασοπονικούς, αισθητικούς, τουριστικούς και γενικά για λόγους κοινής ωφελείας, που φύονται μέσα σε γεωργικές ή με δένδρα καλλιεργούμενες εκτάσεις, σε δάση ή μερικώς δασοσκεπείς εκτάσεις ή χορτολιβαδικές, δημόσιες ή όχι, μέσα σε οικόπεδα, κοινόχρηστους χώρους (πάρκα, άλση, πλατείες) σε δεικτροστοιχίες ή γύρω και κοντά σε ιστορικούς, τουριστικούς χώρους ή εκκλησιαστικούς και κοντά σε δημόσιους δρόμους.

6. Τυχόν υλοτομίες των παραπάνω μπορεί να γίνει μόνον κατόπιν αδείας της δασικής Αρχής.

2. Την ρίψη μπαζών οιασδήποτε μορφής μέσα σε δάση ή δασικές εκτάσεις για λόγους προστασίας της χλωρίδας και γενικά για τους παραπάνω λόγους.

3. Την με οποιοδήποτε άλλο τρόπο φθορά της δασικής βλάστησης.

4. Οι παραβάτες της διάταξής μας αυτής διώκονται και τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Δασών Νόμων και Διαταγμάτων.

5. Η ισχύς αυτής αρχίζει από τη δημοσίευσή της και η τήρηση των όρων της ανήκει στην Δασική Υπηρεσία, Αγροφυλακή, Αστυνομία και σε κάθε πολίτη που σέβεται τους Νόμους.

Ο Δασάρχης Πειραιά
Ανδρού Αποστόλος
Δασολόγος με Α' βαθμό

Χιόνια αλλά λίγες βροχές...

Δύο φορές, την 1η του Γενάρη και στις 2 του Φλεβάρη χιόνισε, ύστερα από πέντε χρόνια στο Νησί μας. Την πρώτη φορά το χιόνι ήταν περισσότερο και κρατήθηκε για τέσσερις μέρες στο βουνό της Αγίας Ελέσσας. Γενικά ο χειμώνας ήταν βαρύς, όπως άλλωστε και σ' ολόκληρη την Ελλάδα, όμως δυστυχώς οι βροχές μέχρι τα μέσα Φλεβάρη, που έπεσαν ήταν λιγότερες από πέρυσι. Για τους περιέργους αναγνώστες μας παρουσιάζουμε παρακάτω συγκριτικό πίνακα των βροχοπτώσεων, του φετινού και του περυσινού χειμώνα.

	1990	1991
ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ	6,4 χιλ.	- χιλ.
ΟΚΤΩΒΡΗΣ	14,1 »	44,1 »
ΝΟΕΜΒΡΗΣ	43,8 »	43,4 »
ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ	162,2 »	148,6 »
	1990	1992
ΓΕΝΑΡΗΣ	42,7 χιλ.	36,8 χιλ.
ΦΕΒΡΑΡΗΣ (μέχρι 20 του μήνα)	103,7 »	40,8 »

Το βουνό της Αγίας Ελέσσας χιονισμένο.

Σημειώνεται ότι έβρεξε λίγο περισσότερο στον «έξω Δήμο» και ακόμη πως η στάθμη των φετινών και των πρσινών βροχών είναι χαμηλότερη από τη μισή του μέσου όρου του Νησιού μας!..

ΔΗΜ. ΤΖΑΝΝΕΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Εμπορία
υλικών οικοδομών
γενικό εμπόριο,
μεταφορές

ΛΕΙΒΑΔΙ - ΚΥΘΗΡΑ

ΤΗΛ. (0735) 31420 - 31002 - 31757

ΚΑΙ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ 8, ΠΕΙΡΑΙΑΣ
(ΟΠΙΣΘΕΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ «ΚΕΡΑΝΗΣ»)

ΤΗΛ. 4127846 - 4112526

Λίγοι μήνες είναι που έγραψα στην εφημερίδα «Κυθηραϊκή Ιδέα», ότι δεν πάμε καλά στα Κύθηρα. Πρέπει να γίνει κάτι, γιατί όπως είναι, είναι κατ'τη γνώμη μου, απαράδεκτο. Με λίγα λόγια: Το νησί πρέπει να εκμεταλλεύεται όλες τις δυνατότητές του. Αυτόνομο, πρώτα πρώτα τον τουρισμό. Όπως δεν πρέπει να παραμελούνται τα υπόλοιπα. Ετσι περίπου το έγραψα γιατί η φροντίδα για δωμάτια, για διαμερίσματα,

Από τον
κ. Γεώργιο Κόκομα

τα, για πολλά τεράστια σπίτια κ.λπ. είναι μεγάλη και για τέτοια πράγματα δουλεύει ο Τσιριγώτης σκληρά. Αλλά πώς είναι το νησί μόνο του;... Καταλαβαίνετε τι θέλω να πω; Πώς είναι το σώμα του νησιού; Μήπως λέγεται... «Δεν πειράζει»; Γιατί έτσι μου φαίνεται. Και γω φρόντισα και είπα στον εαυτό μου: «Είναι αφού τα παιδιά του νησιού δεν θέλουν να είναι γεωργοί, αγρότες. Αυτό είναι κι έτσι έγραψα στην εφημερίδα».

Νομίζω ότι ξέρετε ότι αυτό το φαινόμενο βρίσκεται (τώρα) σε όλον τον κόσμο και αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες αγωγίες των υπεύθυνων ανθρώπων. Αν δεν θέλει κανένας να δουλεύει σαν αγρότης, τι θα τρώει ο κόσμος; Κι ακόμη τι θα γίνει με τα εδάφη που οι άνθρωποι άφησαν ακαλλιέργητα; Αυτό το γεγονός, που είναι ένα μεγάλο κακό για τα Κύθηρα, δεν μπορούσα και δεν μπορώ να το χωνέψω. Λοιπόν και άλλη φορά έγραψα ότι πρέπει να ξαναγυρίσουν τα παιδιά μας εδώ για να πάρουν στα ΓΕΡΑ ΧΕΡΙΑ τους, το μέλλον των Κυθήρων.

Και η απάντηση;... Τίποτα! Νομίζετε ότι ο Γιάννης κι ο Βασίλης κι ο Κώστας έτρεψαν στο σπίτι μου φωνάζοντας: «Εμείς, εμείς... θα σας βοηθήσουμε κ. Γεώργιο...». Όχι. Ούτε αυτοί, ούτε κάποιος άλλος. Όλος ο κόσμος σήμερα είναι το ίδιο. Όλοι οι άνθρωποι θέλουν πολλά λεφτά, αλλά λίγη δουλειά. Κι όταν λέγω: «Παιδιά, εδώ είναι η καλύτερη θέση σας, ελάτε, γυρίστε στην πατρίδα σας...» κανένας δεν το ακούει, κανένας δεν έρχεται δυστυχώς...

Κι αν είναι αυτή η αλήθεια, τέτοια η κατάσταση, καλύτερα η κατάρρα, εγώ ακόμη θα προχωρήσω... Για τα Κύθηρα, πρέπει να

ΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΤΣΙΡΙΓΩΤΕΣ

Δεν πειράζει που είναι, δεν πειράζει... Θέμα: Τα Κύθηρα-Εσείς-Καινούργια Ιδρυση

Ο κτηνίατρος Κορνήλιος Λέντεν.

Ξέρετε ότι εγώ και η γυναίκα μου, θα δουλεύουμε για όλη μας τη ζωή. Και πιστεύουμε πως η πρόοδος του νησιού στηρίζεται α) Στον καλό και οργανωμένο τουρισμό και β) Στον καλό εφοδιασμό για όλο το νησί, που μπορεί να γίνει από κείνα τα μέρη του Τσιρίγου, που δεν ανήκουν στον τουρισμό, όμως, δεν παύουν να έχουν μεγάλη αξία και αποτελούν το 99% του τόπου μας.

Λοιπόν, ως τώρα, καθόλου καλή αντίδραση.

Όχι, από τη μία πλευρά. Και από την άλλη. Προσέξτε. Είναι πάρα πολλοί αυτοί που θέλουν να γυρίσουν. Αλλά πώς; Πρέπει να ζήσουν τώρα από δύο ή τρία στρέμματα; Θέλουν μήπως, αλλά δεν μπορούν. Εγώ ξέρω από ανθρώπους που δεν έχουν περιουσία, ιδιοκτησία, χωράφια κ.λπ. και πως έχουν ένα μόνο σπίτι. Δύσκολα! Όμως, ταυτόχρονα βλέπω και ακούω τη θετική πλευρά για καινούργιο κέφι και ενθουσιασμό... Μπράβο... Υπάρχει ακόμη καλή ζωή στα Κύθηρα και γι' αυτό υπάρχει μια έκθε-

ση από την κ. Λέντεν, τη σύζυγο του γνωστού κτηνίατρου Κορνήλιου Λέντεν.

Η έκθεσή της αρχίζει μ' αυτό που ξέρετε εσείς καλύτερα. Οτι δηλαδή εμείς (Γ. και Α. Κόκομα) δουλέψαμε εδώ και κάναμε πολλά έργα, ότι μας έστειλε το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών, στο οποίο η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδος είναι μέλος. Ενα από τα έργα μας ήταν το τυροκομείο στα Φράτσια. Για αυτό γράφει επίσης. Το τυροκομείο, ξέρετε, λειτούργησε αρκετά χρόνια, μέχρι το 1986. Μέχρι σήμερα το κτίριο διατηρείται, όμως, έχει αλλάξει η χρήση του. Τώρα το μεταχειρίζεται ο Ολλανδός κτηνίατρος σαν αποθήκη για έτοιμες τροφές, με τις οποίες οι αγρότες του νησιού ταΐζουν τα πρόβατα και τις κατσικες και τα μοσχάρια τους. Δεκάδες αγρότες τώρα περνούν κάθε βδομάδα από το τυροκομείο και φορτώνουν τα φορτηγά τους με τσουβάλια τροφών. Όλοι καταλαβαίνουν ότι καλή τροφή είναι το βασικό για μια καλύτερη παραγωγή και φυσικά ένα ψηλότερο επίπεδο ζωής. Ο σκοπός σ' αυτή την επιχείρηση είναι ν' αλλάξει η σημερινή μέθοδος της καλλιέργειας πρώτων υλών. Δηλαδή στα Κύθηρα σήμερα οι αγρότες, σπέρνουν κριθάρι, σιτάρι κ.λπ., τα οποία είναι ακριβά. Αντί να καλλιεργούν χόρτο π.χ. βίκo, τριφύλλι, χλόη για να μαζεύουν έτσι ένα απόθεμα χόρτων για το χειμώνα. Αυτό το χόρτο δίνει μια βάση για μια καλή χώνευση στο φύραμα. Τα ζώα επιτέλους, η αγελάδα, η κατσικά και το πρόβατο, που είναι μηρυκαστικά, τώρα θα χωνεύουν καλύτερα τις τροφές τους. Βλέπετε, λοιπόν, ότι γι' αυτό φροντίζει ο κύριος

και η κυρία Λέντεν. Μπράβο!

Βέβαια, ξέρω κι εγώ κάτι τέτοια πράγματα και πρέπει να γράψω τα εξής. Προσέξτε... Διαβάστε καλά που γράφουν από τη βάση, από τα βασικά τροφίματα. Για τους γεωργούς πολύ σπουδαίο. Υπάρχουν αγρότες που δίνουν στα ζώα μόνο άχυρο. Λάθος. Δεν μπορεί να είναι βάση. Λίγα άχυρα είναι καλά για το σύστημα των στομαχιών και των εντέρων των ζώων, αλλά μόνο άχυρο δίνει αποτελέσματα φτωχά, ζώα δίχως παραγωγή. Αν δίνετε λίγα άχυρα και αρκετά σανά και χόρτα, θα είναι καλύτερα, τα ζώα σας θα δώσουν περισσότερη παραγωγή. Η παραγωγή σε κρέας και γάλα θέλει την εξής τροφή: Λίγο άχυρο, αρκετά τροφίματα σε χορτάρι, βίκo, τριφύλλι και στη συνέχεια έτοιμες τροφές. Τότε θα έχετε παραγωγή. Τότε θα κερδίσετε. Εγώ είμαι πάρα πολύ ευχαριστημένος, που ο γιατρός Λέντεν μας έχει δώσει αυτή τη δυνατότητα.

Αλλά πάλι στην ουσία του άρθρου μου. Είχα μια επαφή με τον κ. Λέντεν και έμαθα ότι δεν ήταν τόσο άσχημη η κατάσταση όσο ενόμιζα. Υπάρχουν άνθρωποι που θέλουν κάτι. Όχι λίγοι θέλουν να γυρίσουν στα Κύθηρα, είτε ο κτηνίατρος, μερικοί αγρότες ή κάποιοι άλλοι. Αρα η αντίδραση υπάρχει και η συνεργασία των γεωργών, ίσως φτάσει για να γίνει η αρχή. Ελπίζω ότι έχει δικίο, αλλά είναι δύσκολο... Γιατί για όλα τα σχέδια που θέλουμε να δημιουργούμε χρειάζονται χρήματα!... Πόσα; Από πού; Πώς; Και για ποιο πράγμα; Να λίγα παραδείγματα.

α) Κατάλληλος άνθρωπος θέλει να αρχίσει σύγχρονη επιχείρηση. Αλλά δεν έχει έδαφος, ούτε σπιτάκι. Πώς μπορούμε να βοηθήσουμε αν το κράτος δεν μπορεί; β) Κάποιος θέλει να αρχίσει με μοντέρνο στάβλο με αγελάδες. Το κράτος μπορεί να βοηθήσει μόνο με 40 ή 50%. γ) Ένας θέλει να αρχίσει ένα θερμοκήπιο, αλλά αν ξέρει την τέχνη αυτό δεν φτάνει, πρέπει να έχει και τα μέσα. δ) Το τυροκομείο -σε λίγο- θα θέλει κάποια χρήματα για να αρχίσουμε πάλι. Λοιπόν τα μέσα από πού; ε) Οι αγρότες όλοι θέλουν εκπαίδευση. Μια από τις μεγάλες ανάγκες στην Ελλάδα. Εμείς στα κύθηρα έχουμε μεγάλο σχολείο, με οικοτροφείο και μάλιστα φτιαγμένα για να ξέρει ο μελλοντικός γεωργός κάτι, όχι αρκετά, για τη δύσκολη δουλειά του. Τέτοια σχέδια θέλουν χρήματα. Η κυβέρνηση θα κάνει κάτι, δεν αμφιβάλλω, αλλά τότε; Στην Αθήνα ακόμα δεν βλέπουν τις ανάγκες. Και για αυτό εμείς μόνοι μας πρέπει να βρούμε τη λύση. Προσέξτε... σας ενημε-

Αννα. Τούτη τη φορά θα έχουμε βοήθεια από τον κύριο και την κυρία Λέντεν και... και ΑΠΟ ΣΑΣ... Θέλουμε να θεμελιώσουμε ένα ίδρυμα που να εξετάζει όλα τα προβλήματα των Κυθήρων και να αντιμετωπίζει όλες τις ανάγκες του σώματος του νησιού μας. Πρώτα πρώτα δουλειά για τους ανθρώ-

Η κ. Κατερίνα Λέντεν.

ρώνω για κάτι... Η κ. Κόκομα εδούλευε πολύ πολύ βαριά για το κλιμάκιο του Π.Σ.Ε. και βρήκε όλα τα χρήματα που ήταν αναγκαία για τα έργα. Ξέρετε πόσα; Περίπου 50 εκατομμύρια... αλλά όχι σημερινά, τότε το 1960-70. Παρακαλώ! Πίσω από την πλάτη της, όμως, ήταν η αυθεντία του κλιμακίου μας και της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Αυτό θα λείπει σήμερα. Πίσω από τις ιδέες μας τώρα είναι μόνον ο γέρος Γ. Κόκομα και ο κτηνίατρος Κορνήλιος Λέντεν. Εντάξει... Καλά... Θα αρχίσουμε πάλι για τόσο καιρό που μας αφήνει ο Θεός, εγώ και η κυρία

πούς, αλλά και για τη φύση. Κύθηρα ζούγκλα; Ποτέ!.. Όλο το Τσιρίγο πρέπει να συνεργασθεί γι' αυτό έγραψα. Και οι γεωργοί και η Δασική Υπηρεσία και η Εγχώρια Περιουσία και από την Κυβέρνηση αυτός που μπορεί να κάνει κάτι για τα Κύθηρα. Αυτός που θέλει να ξέρει κάτι γι' αυτό το θέμα να έρθει σε επαφή μαζί μας (Γ. Κόκομα Αγία Πελαγία 80200 και Κ. Λέντεν 80200 Καραβά-Κύθηρα).

Αυτό πρέπει να είναι η αρχή, που μόνοι μας πρέπει να κάνουμε. ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΕΣΕΙΣ και όλοι οι άνθρωποι με καλή θέληση.

Η σύγχρονη αντίληψη

στο Δέχο
και ευχόμενα

ΠΟΘΗΤΗ ΒΕΝΕΡΗ ΚΟΡΩΝΑΙΟΥ

ΧΩΡΑ ΚΥΘΗΡΩΝ
ΣΠΑΡΤΗ

ΤΗΛ: (0735) 31027
ΤΗΛ: (0731) 24294

ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ & ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΙ

ΓΡΗΓΟΡΙΑ ΒΑΡΔΑ

ΚΥΘΗΡΑ

Τηλ. 31.570

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

ΦΙΛΙΩ ΚΑΛΛΙΓΕΡΟΥ

ΚΑΛΑΜΟΣ - ΚΥΘΗΡΑ - ΤΗΛ. 0735 - 31549

MOTORENT
PANAYOTIS

PANAYOTIS S. DEFTEREVOS
MOPEDS, MOTOR CYCLES.

CANOE, PEDALBOATS.

SURFING BOARDS

WATER SKIS

KYTHIRA CHORA-KAPSALI

TEL 31004, 31600, 31700

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

YAMAHA, MOTOBECANE, IFA MZ, SIMSON,
PIAGGIO, GILERA, SELVA, GOLDONI,
JOHN DEERE.

ΣΤΑΧΟΛΟΗΜΑΤΑ

Κλάδος της οικογένειας Στάν στη Φολέγανδρο...

Υπηρεσιακοί λόγοι μ' έφεραν το 1976 στο νησάκι Φολέγανδρο, κοντά και ανατολικά της Σαντορίνης. Εκεί γνώρισα και τη θαυμάσια οικογένεια του δημοδιδάσκου κ. Λύδη Δημητρίου, ο οποίος εκτός των άλλων τελειώνει και την Ιστορία του νησιού του, την οποία σε λίγο θα κυκλοφορήσει σε «πρωτότυπο», όπως λέει βιβλίο. Ο κ. Λύδης, εκτός από τα γραφτά του, με πληροφόρησε και τα ακόλουθα.

Κατά την παράδοση, υπήρξε εγκαταστημένη στη Φολέγανδρο και μια οικογένεια από το Τσιρίγο, του Γεωργίου Στάν, η οποία ήλθε εδώ από την Κρήτη. Η άφιξη της χρονολογείται γύρω στα 1671. Ο κ. Λύδης μου έστειλε κάθε στοιχείο της Κυθήριας αυτής οικογένειας, με επιτολή του και με ολοσέλιδο κείμενο πληροφοριακό της οικογένειας, που καταχωρίζονται πιο κάτω. Ο Γ. Στάνς απέκτησε δύο γιους τον Αντώνη, «ΟΙΚΟΝΟΜΟ, ΕΚΚΛΗΣΙΑΡΧΟ» και τον Εμμανουήλ «ΖΑΜΠΙΤΗ», τελευταίο απόγονο των Στάνδων. Δυσάρεστο τέλος είχε ο Αντώνης, ο οποίος μαζί με άλλους κατοίκους της Φολεγάνδρου, άντρες και γυναίκες εξανδραποδίστηκαν από πειρατές και μεταφέρθηκαν στην Αφρική στα σκλαβοπάζαρα. Από εκεί κατάφερε ο Αντώνης με μια γυναίκα της Φολεγάνδρου να το σκάσουν και να φτάσουν στο νησί τους. Όμως, πάλι εμφανίστηκαν εκεί πειρατές και κρέμασαν τον Αντώνη... Αυτά μου είπε τηλεφωνικά τώρα ο κ. Λύδης. Τα

υπόλοιπα περιέχονται στα παρακάτω γραφτά του...

Αγαπητέ κ. Τριφύλλη,

«Λίγο αργά σας γράφω, ύστερα από την εδώ συνάντησή μας, γιατί ο φωτογράφος έστειλε το φιλμ για εμφάνιση στις Αθήνες και μόλις σήμερα έλαβε τις φωτογραφίες. Εγκλείστως σας στέλλω τις εικόνες κάτω από τη δεξιάν θύρα του τέμπλου του Ναού Κάστρου "Χριστού ή Παντάνασσα", οικογένειας Στάν.

Επειδή ο Δεσποτικός θρόνος ακόμη δεν έχει τοποθετηθεί στη θέση του, ύστερα από την τακτοποίηση των καλωδίων του ηλεκτρικού, ο φωτογράφος θα φροντίσει να βγάλει και αυτές και θα μου τις στείλει στις Αθήνες, που πιστεύω να βρίσκομαι τέλος Σεπτεμβρίου. Σας γράφω μικράν περιγραφήν για συμπλήρωση των όσων είπαμε εδώ, καθώς και τα επιγράμματα κάτω των εικόνων και του Δεσποτικού θρόνου...

Δημ. Λύδης

«Κατά την παράδοση ο μόνος επιζήσας υιός του Γεωργίου Στάν Αντώνης επανελθών εκ της αιχμαλωσίας, εκάλεσεν από τας γύρω νησίδας αποίκους για την έρημον Φολέγανδρον... Η ως άνω οικογένεια διετήρησε τον προγονικόν πλούτον εν Φολεγάνδρῳ μέχρι των τελευταίων αυτής απογόνων.

Εντός του Κάστρου Φολεγάνδρου σώζεται ο ναός του Χριστού -που κάτοικοι λένουν και Παντάνασσα- όστις είχε ανεγερθεί από τον Γεώργιον Στάν, οικονόμο του ναού. Κάτωθι της εικόνας του Αγίου Γεωργίου, επί της δεξιάς θύρας του Ιε-

ρού παρίσταται εν μεσαιωνική στολή ευγενούς, προφανώς λόγω του αξιώματος αυτού ως προξένου, ο ιδρυτής του ναού με το κάτωθι επίγραμμα.

Ούτος ον οράς Γεώργιος ο Στάνς ναόν τον δ' ήγειρε φιλευσεβείας χάριν. απόγονοι δ' αυτού δαπάνη τη ίδια μιμούμενοι τον πρόγονον κοσμούσιν εκκλησία

1711 νυν δε ανακαίνισιν έλαβε στο 1817.

Κάτωθι της εικόνας του Γεωργίου Στάν δύο άλλαι μορφάι η μεν λευκοπύγυνος κληρικού, η δε ετέρα λαμπρώς ενδεδυμένοι προύχοντος παριστώσι, κατά την παράδοσιν, τους υιούς του Αντωνίου Στάν, η μεν τον Οικονόμον, η δε τον Εμμανουήλ Στάν, Ζαμπίτην της νήσου επί Τουρκοκρατίας και τελευταίον εν Φολεγάνδρῳ της οικογένειας Στάν, απόγονον. Αι εικόνες του Ναού είναι έργα "Αγαπίου ιερομονάχου δευτερεύοντος Σίφνου" του αυτού δε ζωγράφου είναι και η του Χριστού επί του επισκοπικού θρόνου εικόν, υπό την οποίαν το επίγραμμα: Εκκλησίαρχον μνήσθητι Δέσποτα, Οικονόμου Στάν προσδαπάνισαντος καλλωπισμῷ του θρόνου».

Μια εξαιρετική γνωριμία

Προσωπικό αιτιολογικό ήταν η αφορμή της επισκέψεώς μου στον καθηγητή ρευματοαρθρικών παθήσεων κ. J.R. και να δημιουργηθεί απ' αυτήν ιδιαίτερη φιλική γνωριμία μεταξύ μας. Από την πρώτη στιγμή αισθάνθηκα ότι αντικρύζα όχι μόνο έναν εξαιρετο επιστήμονα, αλλά κι ένα θαυμαστή του αρχαίου πολιτισμού μας και των αρχαιολογικών τόπων και έργων, που 'ναι γεμάτη η Ελλάδα μας και πλουτισμένα τα περισσότερα μουσεία του Κόσμου.

Αφού είδε την ελληνική μου ιδιότητα, σταμάτησε περισσότερο από μισή ώρα από τη δουλειά του και με κάθισε να μου πει ότι είχε συμμετάσχει τρεις φορές σε ιατρικά συνέδρια στην Ελλάδα και ότι έχει πάει δύο φορές, ιδιωτικά με τη γυναίκα του, που είναι φανατικότερη εκείνου και γύρισαν από άκρη σ' άκρη την χώρα μας και τα νησιά, μελετώντας όλους τους αρχαιολογικούς και μυθικούς τόπους με τα αρχαία τους, μου τόνιζε αναγκαστικά και τα ιστορικά τους και με ρωτούσε αν συμφωνώ. Εγώ που ούτε κατά προσέγγιση τ'άξερα, όμως από ντροπή να δηλώσω άγνοια για την κληρονομιά μας, του 'λεγα συνεχώς «ΝΑΙ». Μετά ταύτα και από το σκοπό της επισκέψεώς μου, μου 'δωσε νέα συνέντευξη σε 10 μέρες.

Αφού τελειώσαμε και μ' αυτήν, μου 'δωσε ένα ALBUM με φωτογραφίες να το κοιτάξω με την ησυχία μου στο σπίτι μου και να το επιστρέψω με κριτική μου, σε επόμενη επίσκεψη που και πάλι μου όρισε. Μέσα σ' αυτές ήταν όλη η Ελλάδα, από την Κρήτη του Νότου, μέχρι την Πέλλα της Μακεδονίας του Βορρά, η Πελοπόννησος και τα νησιά, με τους αρχαιολογικούς θησαυρούς τους, ταξινομημένα θαυμάσια και με υπογραμμένες επεξηγήσεις. Ετσι και γω θαύμασα τα πολλά που δεν γνώριζα. Ξαφνικά στο ξεφύλλισμα, σε μια σελίδα, ήταν δυο φωτογραφίες θαυμά-

Του Γιάννη Μανέα

σιες. Του Κάστρου της Χώρας και της Παλιόχωρας, παρμένες όμως πολλά χρόνια πίσω, σε υποφερτή κατάσταση, και με ενδείξεις πολύ διαφορετικές της τωρινής.

Αυτό μου 'δωσε αφορμή στην τελευταία επίσκεψή μου και επιστρέφοντας το ALBUM, να του πω ότι προέρχομαι απ' αυτό το νησί και που εκείνος το ονόμαζε νησί της Αγάπης -ISLAND OF LOVE- από την ιστορία του Πάριδος και της Ελένης και τον περαστικό από κει έρωτά τους και την ανάδυση στα νερά του της θεάς του κάλλους Αφροδίτης. Γνώριζε το Μυλοπόταμο, την Παλιοπολιτική Σκάνδεια, κι ακόμη το Παλιόκαστρο, όπου εγώ δεν έχω πάει, το Κάστρο στη Χώρα, με την ενετική ιστορία του και το ιστορικό φρούριο της Παλιόχωρας και την Ιστορία του, όπως την ξέρω και εγώ και που λέει ότι πρέπει να προστατευθεί και να συντηρηθεί σαν μνημείο φανταστικού ανθρώπινου έργου και θυσίας. Και να 'ξερε!.. Τέλειωσα μαζί του, τον συνεχάρηκα, τον ευχαρίστησα για όλα και χωρίσαμε με θερμό φιλικό χαιρετισμό.

Πέρασαν εννέα από τότε μήνες. Ξαφνικά στο χριστουγεννιάτικο ταχυδρομείο βρήκα μια ευχετήρια κάρτα από το φίλο καθηγητή, με την Ακρόπολη και μ' ένα μαζί σημείωμά του ότι προγραμ-

μάτιζε, μαζί με τη σύζυγό του, ταξίδι για την Ευρώπη, ότι θα κατεβεί στην Ελλάδα και αν είναι δυνατό να συναντηθούμε στο δικό του τόπο, στο «ISLAND OF LOVE» γιατί θέλει να ξαναδεί το Κάστρο της Χώρας και την Παλιόχωρα...

Του τηλεφώνησα να συναντηθούμε πάλι προσωπικά να τα πούμε.

Και τώρα ρωτώ εσάς αναγνώστες μου, τι πρέπει να πω. Να του αραδιάσω το κατόντημα του Κάστρου της Χώρας, αυτά τα χρόνια και το ενδιαφέρον γι' αυτό των τοπικών φρουρών και φορέων; Να του πω ότι δεν υπάρχει πλέον Παλιόχωρα παρά μόνο τα σκέτα αιματοβαμένα χώματα, «κοπρισμένα» από τους αγριότροπους και μια εξωτερικά έτοιμη να πέσει βυζαντινή εκκλησιά, πόνινη «λέστεκο» κασικιών και οι φύλακες και οι ηγετικοί φορείς του 20ού αιώνα την προόριζαν για χαβούζα των αποχετευτικών τους λυμάτων; Θα 'ταν ιδιαίτερη τιμή του τόπου του δικού μου, κι εμένα, να τον συνοδέψω και φιλοξενήσω, εκεί που 'ναι η ρίζα μου, αλλά ντρέπομαι, κυριολεκτικά ντρέπομαι, γιατί είμαι βέβαιος πως θα αηδιάσει και θα βαρεθεί και μένα μαζί. Με κάποιο λόγο θα δικαιολογηθώ αρνητικά κι αν θέλει, ας πάει μόνος του να δει και να γυρίσει, να του πω γιατί δεν πήγα κι ας το ξεχάσει...

ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΑΡΧΕΣ

Κοινότητα Μυρτιδίων

Δύσκολη η χρονιά που πέρασε, σ' όλους τους τομείς, για την Κοινότητα Μυρτιδίων. Λιγοστές οι πιστώσεις που χορηγήθηκαν από την πολιτεία, λίγα κατά συνέπεια και τα έργα που εκτελέστηκαν. Το μοναδικό έργο που πραγματοποιήθηκε ήταν η διάνοιξη του αγροτικού δρόμου προς την περιοχή «Παραδείσι». Ήταν ένα έργο πραγματικά αναγκαίο και χρήσιμο γιατί η συγκεκριμένη περιοχή έχει πολλές ελιές, αμπέλια, περιθώλια κ.ά που είχαν μέχρι σήμερα μείνει σχεδόν εγκαταλειμμένα.

Ενα επίσης αξιόλογο έργο, που έγινε από το Σύνδεσμο ύδρευσης «Περάτη» με τη συνεργασία της Κοινότητάς μας, ήταν η γεώτρηση στα Καλησπεριανάκια. Μεγάλη η αγωνία των κατοίκων την ώρα της διάνοιξης της γεώτρησης αλλά και μεγάλη η χαρά την ώρα... της εμφάνισης του νερού. Τώρα το έργο βρίσκεται σε εξέλιξη. Αυτές τις μέρες δημοπρατείται για να τοποθετηθεί ο ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός. Τα υπόλοιπα είναι όλα σχεδόν έτοιμα. Ελπίζουμε ότι πολύ σύντομα και για όλες τις εποχές θα υπάρχει επάρκεια νερού.

Προσπάθεια δενδροφύτευσης γίνεται στην περιοχή μας με δένδρα που ζητήσαμε και μας παραχώρησε η Δ/ση Αναδάσωσης Αττικής.

Για φέτος μας παραχωρήθηκαν 250 δένδρα (κυρίως μελισσοκομικά) και φιλοδοξούμε τη χρονιά που θα έρθει να φυτέψουμε πάνω από 1000.

Αξιόλογη ήταν, για το καλοκαίρι-φθινόπωρο που μας πέρασε και η προσφορά του Αναπτυξιακού Συνδέσμου με την περισυλλογή των σκουπιδιών.

Δύο (2) φορές τη βδομάδα το καλοκαίρι και μία (1) φορά στο διάστημα του χειμώνα περνούσε το φορτηγό και μαζεύει τα σκουπίδια, με αποτέλεσμα να αποφευχθεί το δυσάρεστο θέαμα προηγούμενων χρόνων.

Τέλος οξύ υπήρξε το πρόβλημα της ύδρευσης όλο το καλοκαίρι που μας πέρασε για την Κοινότητα Μυρτιδίων. Ελειψε σχεδόν το νερό από τον οικισμό Δρυμώνα, το τρίμηνο Ιουλίου-Σεπτέμβρη. Πιστεύουμε όμως ότι αυτή ήταν η τελευταία χρονιά ταλαιπωρίας, αφού είναι ζή-

τημα χρόνου η αξιοποίηση της νεάς γεώτρησης.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΡΒΟΥΝΑΔΩΝ

ΘΕΜΑ: Προβλήματα Τηλεπικοινωνιών στην Κοινότητά μας.

Η Κοινότητά μας αντιμετωπίζει καθημερινά αθρόες, βάσιμες και έντονες διαμαρτυρίες δημοτών (ιδιαίτερα των οικισμών Πιτσινιανίκων-Κεραμουτού-Αγίου Ηλίου-Αλεξανδράδων) για το κατόντημα των Τηλεπικοινωνιών στην περιοχή μας. Τα προβλήματα που παρουσιάζονται είναι τα παρακάτω:

1. Κατά το μεγαλύτερο διάστημα του χρόνου τα τηλέφωνα δεν λειτουργούν καθόλου ή υπολειτουργούν.
  2. Πολλές φορές διακόπτεται η λειτουργία τους αμέσως μετά την κλήση του αριθμού.
  3. Υπάρχει σοβαρότατο θέμα συνακροάσεων. Είναι κοινό μυστικό πλέον η συνομιλία μεταξύ συνδρομητών.
  4. Στα λειτουργούντα Τηλεφώνημα πολλές φορές πέφτουν μονάδες όπως και στα υπεραστικά.
  5. Υπάρχουν καταγγελίες συνδρομητών για «φουσκωμένους» Λογ/σμούς παρ' όλο που τα τηλέφωνα κατά το μεγαλύτερο διάστημα του διμήνου δεν λειτουργούσαν.
  6. Αν ημέρα Παρασκευή διακοπεί η λειτουργία του Τηλεφώνου δεν υπάρχει περίπτωση επαναλειτουργίας πριν τα μέσα της επόμενης εβδομάδος.
- Σημειωτέον ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των κατοικούντων στους παραπάνω οικισμούς είναι υπερήλικες και ασθενούντες και η σωστή επικοινωνία είναι θέμα επιβίωσης.
- Απευθυνόμεθα σε σας διότι παρά τις συνεχείς διαμαρτυρίες συνδρομητών σας προς τα Τηλ/κά Γραφεία Κυθήρων και Ποταμού η κατάσταση συνεχώς επιδεινώνεται.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΡΒΟΥΝΑΔΩΝ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΣΤΑΘΗΣ
ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Γενική Διοίκηση ΟΤΕ Κηφισίας 99 ΑΘΗΝΑ
2. Γραφείο ΟΤΕ ΚΥΘΗΡΩΝ
3. Γραφείο ΟΤΕ ΠΟΤΑΜΟΥ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΜΠΟΡΙΟΝ

ΕΙΔΗ ΓΑΜΟΥ ΚΑΙ ΒΑΠΤΙΣΕΩΣ
ΚΥΘΗΡΑΪΚΕΣ ΣΤΟΛΕΣ -
ΚΕΝΤΗΜΑΤΑ - ΚΛΩΣΤΙΚΑ
ΕΙΔΗ ΑΛΙΕΙΑΣ - ΚΥΝΗΓΙΟΥ
ΠΟΔΗΛΑΤΑ - ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ - ΕΛΑΣΤΙΚΑ

ΝΙΚ. ΚΑΛΛΙΓΕΡΟΣ ΚΑΙ ΥΙΟΣ

ΛΕΙΒΑΔΙ - ΠΟΤΑΜΟΣ - ΚΥΘΗΡΩΝ
ΤΗΛ. 31053

Ο ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ ΤΟΥ 1572

Στη Γεννάδειο βιβλιοθήκη των Αθηνών υπάρχει μια χαλκογραφία 10x14 εκατ. του έτους 1572. Είναι ο χάρτης των Κυθήρων του περίφημου Ιταλού χαράκτη GIROLAMO PORRO. Ο PORRO έζησε από το 1520 μέχρι το 1604 και τα χαρακτηριστικά του σε ξύλο και σε χαλκό θεωρούνται από τα ωραιότερα του 16ου αιώνα. Το επιθλητικό του ύφος και η άσπρη τεχνική του τον αναδεικνύουν σ' έναν από τους γνησιότερους εκπροσώπους της «Ιταλικής Σχολής».

Γράφει η Ελένη Χάρου-Κορωναίου

Ο χάρτης των Κυθήρων, μαζί με άλλες χαλκογραφίες, έργα του PORRO, στολίζει το βιβλίο του **THOMAS PORCACCCHI:**

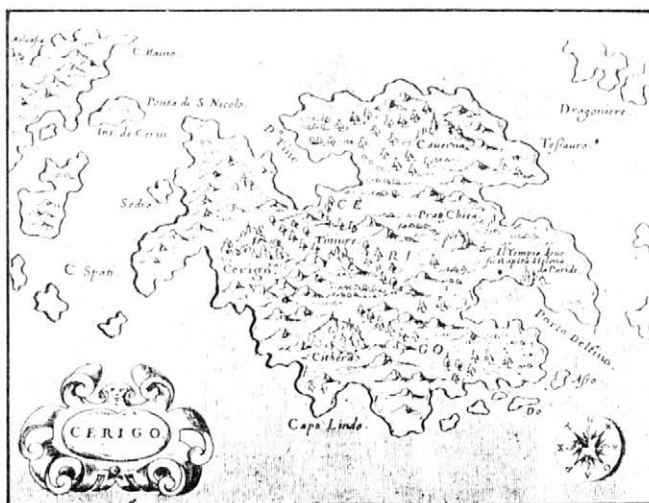
«L' ISOLE PIN JAMOSE DEL MONDO IN VENETIA 1572»
«Τα περιφημότερα νησιά του κόσμου Βενετία 1572»

Η έκδοση αυτή του 1572 έχει 117 σελίδες και 29 χάρτες. Τα Κύθηρα συμπεριλήφθησαν στην έκδοση αυτή λόγω της μοναδικής ιδιαιτερότητας όσον αφορά στη γεωγραφική τους θέση. Το γεγονός ότι είναι το 1ο νησί του Αρχιπελάγους από τα δυτικά, ο φάρος του Αρχιπελάγους, όπως λεγόταν και αποτελεί τη γέφυρα μεταξύ ανατολής και δύσης, προνόμιο μαζί και κατάρτα, διότι ανέκαθεν αυτή η θέση προκαλούσε τις αρπακτικές θλέψεις των ποικιλώνυμων κατακτητών, αυτό το γεγονός δημιούργησε ένα Νησί με εντελώς ξεχωριστή προσωπικότητα.

Ο χάρτης PORRO είναι από τους παλαιότερους των Κυθήρων.

Υπάρχει ένας παλιότερος, του 1570 κι ένας νεότερος του 1703 του D.O. DAPPER. Αυτός ο τελευταίος αντιγράφει το χάρτη του PORRO, μόνο που είναι περισσότερο στολισμένος. Τούτοι οι παλιοί χάρτες είναι συνήθως διακοσμημένοι με κάστρα, ιππόκαμπους, δελφίνια, θρίκια και γαλέρες που σχίζουν τη θάλασσα, παντός είδους θαλάσσια τέρατα, γοργόνες και τρίτωνες κ.ά. Ο συγγραφέας του βιβλίου PORCACCCHI, στο προοίμιο υπόσχεται ότι θα δίνει πληροφορίες για κάθε νησί, για την τοποθεσία του, για τις ονομασίες, την περίμετρο, το μήκος, το πλάτος, τα λιμάνια, τα θαύματα της φύσης, τους μύθους για τους παλαιούς και σύγχρονους κατοίκους κ.λπ. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι ο ίδιος ο συγγραφέας δεν είδε ποτέ τα νησιά που μας ξεναγεί. Όπως είναι φυσικό χρησιμοποίησε διάφορες πηγές, παλαιούς συγγραφείς, εντυπώσεις φίλων του περιηγητών και έμπειρων ναυτικών. Επίσης χρησιμοποίησε ένα βιβλίο για το Αιγαίο ενός ανώνυμου σύγχρονου του συγγραφέα με σχέδια των νησιών και των βράχων του Αρχιπελάγους.

Το κείμενο του PORCACCCHI για τα Κύθηρα μας δίνει ελάχιστες πληροφορίες και πολλές απ' αυτές συγκεχυμένες, ενώ η εξήγηση της αρχαίας ονομασίας του νησιού ΠΟΡΦΥΡΙΣ από τα μάρμαρα (ίσως από το πέτρωμα πορφυρίτης) είναι αυθαίρετη. Ο

Αριστοτέλης, ο Στέφανος ο Βυζάντιος και ο Ευστάθιος αναφέρουν ότι το όνομα «Πορφυρούσα» πήρε το νησί «διά το κάλλος των περι αυτήν πορφυρών». Επίσης «παμπάλαιο Κάστρο Κύθηρα» ασφαλώς θα εννοεί το Παλιόκαστρο με το ναό της Αφροδίτης, μόνο που το τοποθετεί στα δυτικά του Νησιού, ενώ αυτό είναι στα ανατολικά. Το κείμενο του PORCACCCHI για τα Κύθηρα έχει ως εξής:

CERIGO Το πρώτο νησί του Αρχιπελάγους από δυτικά αρχίζοντας είναι τα Κύθηρα καταπώς συμφωνούν όλοι οι συγγραφείς. Κι επειδή είναι μικρό νησί και δεν έχει πολλά ονόματα το έλεγαν Πορφυρούσα από τις πολλές και ωραίες πορφύρες του, όπως μαρτυρά ο Αριστοτέλης. Άλλοι λένε ότι το είπαν Πορφύρι από τα πανέμορφα μάρμαρα που βγαίνουν από τα βουνά του. Ακόμα, λεγόταν Σκότειρα και Κύθηρα από το γιο του Φοίνικα, Κύθηρα. Αλλά σήμερα οι περισσότεροι το λένε Τσιρίγο. Η περίμετρός του είναι εξήντα μίλια και οι ακτές του είναι κατάσπαρτες με βράχια. Στην ανατολική ακτή του έχει τον Κάβο του Αγίου Νικολάου που βλέπει προς ένα βραχώδες νησί, το Ελαφονήσι. Βράχους έχει και στη δυτική, τη νοτιοδυτική και τη νότια ακτή. Αλλά στα νοτιοανατολικά του βρίσκουμε τη νησίδα Αίγιλα, όπως την αποκαλεί ο Πλίνιος ή Αντικύθηρα για τους σύγχρονους. Πέντε μίλια προς βορρά είναι η Μονεμβασία, μια πόλη του Μοριά πάνω από τον Κάβο Μαλιά. Αυτό το νησί είναι σχεδόν όλο ορεινό και γι' αυτό διαθέτει τόσα πολλά από κείνα τα μάρμαρα που στην αρχαιότητα του έδωσαν το όνομα Πορφύρι. Αλλά περισσότερο ορεινό είναι το δυτικό τμήμα του, όπου υπάρχει το παμπάλαιο κάστρο Κύθηρα. Απ' αυτό ονομάστηκε έτσι το νησί κι από κει πήρε η Αφροδίτη το παράνομο Κυθήρεια. Έχει πολλά λιμάνια, αλλά μικρά και ανασφαλή. Έχει το κάστρο που προαναφέραμε όπου στεγάζεται η φρουρά που στέλνει η Βενετία για να κυβερνά τους ολιγάριθμους κατοίκους.

Ο χάρτης του PORRO που συνοδεύει το κείμενο, έχει την παραμόρφωση που έχουν όλοι οι χάρτες της εποχής εκείνης. Εκτός αυτού είναι λανθασμένος και ο προσανατολισμός, διότι το λιμάνι του Αυλέμονα τοποθετείται προς Βορράν, ενώ είναι στα Ανατολικά παράλια του Νησιού μας. Επίσης ο Κάβο-Σπαθί, ο αρχαίος Πλατανιστός, τοποθετείται στα δυτικά, ενώ γνωρίζουμε ότι είναι το βορειότερο άκρο των Κυθήρων.

Μερικές από τις ιταλικές ονομασίες στο χάρτη. PORTO DELFINO: Στους Ενετικούς χάρτες είναι όρμος Καψαλίου. DRAGONERA: Δραγονάρες (Δρακόντισσες). PONTA DI S. NIKOLO Ακρωτήριο του Αυλέμονα. PORTO TINE: Το λιμάνι του Αυλέμονα λέγεται λιμάνι του Αγίου Νικολάου και Τίνα. INSOLA DE CERVI: Ελαφόνησος (CERVA= Ελάφι). CAVERNA: Σπήλαιο (ασφαλώς θα εννοεί το σπήλαιο Αγίας Σοφίας Μυλοποτάμου που είναι γνωστότατο και το περιφημότερο σπήλαιο των Κυθήρων).

Από την κίνηση της Ιεράς Μητροπόλεως Κυθήρων

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων κ.κ. ΙΑΚΩΒΟΣ κατά τον μήνα Δεκέμβριον και μήνα Ιανουάριον εκινήθη ως ακολούθως:

1. **Σάββατον 21-12-91.** Προέστη του μνημοσύνου του αιμνήστου Ιωάννου Καλλιγέρου εις Αγ. Ιωάννην - Στραποδίου.
2. **Κυριακή 22-12-91.** Ετέλεσε την Θ. Λειτουργίαν και εκήρυξε τον Θ. Λόγον εις Ι.Ν. Ιλαριωτίσσης - Ποταμού. Εν συνεχεία προέστη του μνημοσύνου της αιμνήστου Δέσποινας Σουρή.
3. **Κυριακή 22-12-91.** Προέστη της κηδείας της αιμνήστου Αικατερίνης Μεγαλοκονόμου εις Ι.Ν. Αγ. Νικήτα - Καλάμου.
4. **Δευτέρα 23-12-91.** Προέστη της κηδείας του αιμνήστου Γεωργίου Φατούρα εις Ι.Ν. Αγ. Γεωργίου - Λιβαδίου.
5. **Τετάρτη 25-12-91.** Ετέλεσε την Θ. Λειτουργίαν των Χριστουγέννων εις Ι.Ν. Αγ. Μηνά - Λογοθετιανίκων.
6. **Πέμπτη 26-12-91.** Ετέλεσε την Θ. Λειτουργίαν εις Ιεράν Μονήν ΟΣΙΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ και εν συνεχεία επηκολούθησε η εισήγησις του Σεβασμ. Μητροπολίτου εις την Κληρικολαϊκήν Συνέλευσιν με θέμα: «Το Σχίσμα μεταξύ Ορθόδοξου και Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας και αι απόπειραι προς ένωσιν».
7. **Σάββατον 28-12-91.** Ετέλεσε τον γάμον της Ερωφίλης Δρακάκη μετά του Βασιλείου Κασσιμάτη εις Ι.Ν. Αναλήψεως Σωτήρος - Κ. Λιβαδίου.
8. **Κυριακή 29-12-91.** Ετέλεσε την Θ. Λειτουργίαν και εκήρυξε τον Θ. Λόγον εις Ι.Ν. Αγ. Πελαγίας. Εν συνεχεία προέστη του μνημοσύνου του αιμνήστου Θεοδώρου Σουρή.
9. **Κυριακή 29-12-91.** Ετέλεσε τον γάμον της Αννας Νοταρά μετά του Παναγιώτου Γιαννιώτη εις Ι.Ν. Αγ. Τριάδος - Φριλιγκιανίκων.
10. **Τρίτη 31-12-91.** Προέστη του Μεγάλου Εσπερινού εις Ι.Ν. Αγ. Βασιλείου Λογοθετιανίκων.
11. **Σάββατον 4-1-92.** Ετέλεσε την Θ. Λειτουργίαν και εν συνεχεία προέστη του μνημοσύνου του αιμνήστου Ιωάννου Λουράντου (Πιέρρου) εις Ι.Ν. Αγ. Γεωργίου - Λιβαδίου.
12. **Κυριακή 5-1-92.** Ετέλεσε την Θ. Λειτουργίαν εις Ι.Ν. Αγ. Τριάδος Μητάων.
13. **Δευτέρα 6-1-92.** Ετέλεσε την Θ. Λειτουργίαν των Θεοφανείων εις τον Μητροπολιτικόν Ναόν της Χώρας και εν συνεχεία η κατάδυσις του Τιμίου Σταυρού εις το Καψάλι. Το απόγευμα: Εγένετο η κατάδυσις του Τιμίου Σταυρού εις Αγίαν Πελαγίαν.
14. **Τρίτη 7-1-92.** Ετέλεσε την Θ. Λειτουργίαν και εκήρυξε τον Θ. Λόγον εις Ι.Ν. Αγ. Ιωάννου εις Γερακάρι.
15. Ο Σεβασμιώτατος κατά τας αγίας ημέρας των Χριστουγέννων και του Νέου Έτους επεσκέφθη τους ασθενείς εις το Νοσοκομείον και τους γέροντας εις το Γηροκομείον.
16. Το Γενικόν Φιλόπτωχον Ταμείον της Ιεράς Μητροπόλεως διέθεσε προς αναξιοπαθούντας το ποσόν των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) δραχμών.

Εκ του Γραφείου της Ιεράς Μητροπόλεως

ΠΟΤΑΜΟΣ
ΛΙΒΑΔΙ

VIDEO CLUB
ΚΥΘΗΡΑ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ
 ΛΙΒΑΔΙ - ΚΥΘΗΡΑ ΤΗΛ. 31720

ΚΑΦΕΤΕΡΙΑ - ΠΙΤΣΑ - ΜΑΚΑΡΟΝΙΑ
ΣΝΑΚ - ΜΠΑΡ - ΟΥΖΕΡΙ - ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ
„ΠΟΤΑΜΟΣ“

ΔΕΧΟΜΕΘΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ ΓΙΑ
 ΟΙΚΙΕΣ & ΜΑΓΑΖΙΑ ΤΗΛ. 33 668
ΚΥΘΗΡΑ
ΠΑΥΛΟΣ ΝΕΟΦΥΤΟΣ

ΕΛΦΟΡ

ΓΝΗΣΙΑ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ
Δ. ΧΑΛΒΑΤΖΗΣ - Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ & ΣΙΑ Ο.Ε.

ΛΙΟΣΙΩΝ 294 α & ΣΤΡΑΤ. ΚΑΛΑΡΗ 71
 ΤΡΕΙΣ ΓΕΦΥΡΕΣ * 104 45 ΑΘΗΝΑ
 ΤΗΛ. 8310 800 - 8318 448 - 8318 172

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΜΗΝΑΣ ΜΑΛΑΚΟΣ
 Πολ. μηχαν/κος Α.Π.Θ.
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΣΟΥΓΙΑΝΝΗΣ
 Αρχιτεκτων Ε.Μ.Π.

..Αδειες οικοδομών - επισκευών
 ..Μελέτες επιβλέψεις
 ..Κατασκευές - επισκευές - αναπαλαιώσεις
 ..Οικονομοτεχνικές Μελέτες Ν. 1892/90

Φίλωνος 79-81 ΠΕΙΡΑΙΑΣ - ΠΟΤΑΜΟΣ
 ΤΗΛ. 4122348 - 4114009

ΠΡΟΒΙΜΙ

ΕΤΟΙΜΗ ΤΡΟΦΗ ΓΙΑ ΣΚΥΛΙΑ «DOGDIMNER»
 ΓΙΑ ΑΓΕΛΑΔΕΣ ΜΟΣΧΑΡΙΑ ΠΡΟΒΑΤΑ
 ΚΑΤΣΙΚΕΣ ΚΟΥΝΕΛΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΝΗ ΓΑΛΑ
 -ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΥΡΟΚΟΜΕΙΟ ΣΤΑ
 ΦΡΑΤΣΙΑ (Ωρα. 13.00).

ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΣ ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ ΛΕΝΤΕΝ (Ιατρείο
 Λειβάδι 31929, Οικία Καραβάς 33658).

ΔΙΑΓΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΑ ΓΙΑ
 ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ ΚΤΗΝΙΑΤΡΟ
 Κ. ΛΕΝΤΕΝ ΡΕΡΙΖΙΝ FUMAGILLIN
 ΑΠΟΛΥΜΑΝΤΙΚΑ (Ιατρείο Λειβάδι 31929
 καθημερινά 12.00, Οικία Καραβάς 33658).

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

ΜΑΝΤΡΑ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ. Τώρα και
 ΣΙΔΕΡΑ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ. Κατασκευή και τοποθέ-
 τηση από έμπειρα συνεργεία.
 Επίσης ΑΣΒΕΣΤΟΠΟΛΙΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
 ΜΑΣ, σε σάκκους με βαλβίδα και χύμα. ΜΟ-
 ΝΩΤΙΚΑ ΥΛΙΚΑ-W.M R.M. ΗΡΑΚΛΙΤ, ΦΕΛΙΖΟΛ,
 ΠΕΡΙΛΙΤΣ, ΕΛΛΕΝΙΤ, ΤΣΙΜΕΝΤΑ, ΤΟΥΒΛΑ,
 ΚΕΡΑΜΥΔΙΑ, ΞΥΛΕΙΑ, ΠΛΑΚΕΣ ΚΑΡΥΣΤΟΥ,
 κ.ά.
ΟΛΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΜΕ ΤΑ ΦΟΡΤΗΓΑ ΜΑΣ
ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΔΟΜΗ ΣΑΣ
Αφοι ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗ
 Στο 1ο χιλιόμετρο της Επαρχιακής οδού
 ΠΟΤΑΜΟΥ-ΧΩΡΑΣ
 Τηλ. Γραφ. 33-313 & 33-495
 Τηλ. Μάντρας 33-638 & 33-150

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Αρραβωνιάστηκαν στο Λειβάδι η Μαρία Κασιμάτη, κόρη του γνωστού μας φούρναρη και ο Γιώργος Καλλιγέρος (Κουρμούλης). Τους ευχόμαστε καλά στέφανα.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Μηνάς Πρωτοψάλτης-Τσαγκαρομηνάς: Συμπεληρώνονται τρεις μήνες από τότε που μας άφησε χρόνια ένας μεγάλος τοπικός θάρδος και μαζί παραδοσιακός δημιουργός, ο Τσαγκαρομηνάς από τα Μητάτα. Αν ο Μηνάς Πρωτοψάλτης ζούσε σε κάποια άλλη περιοχή, κάτω από διαφορετικές προϋποθέσεις, αν δεν είχε την ταπεινοφροσύνη και τον αυτοσεβασμό, σίγουρα θα είχε μετατραπεί σε ένα τοπικό σύμβολο. Κι αυτό γιατί μέσα στη ψυχή του ανασταίει η παράδοση η ψυχή του Τσιρίγου, κι αυτή την ανάσα αγωνίστηκε με κάθε τρόπο στη ζωή του να περισώσει. Δεν μπορούμε βέβαια να πούμε πως έμεινε ξεχασμένος... Ωστόσο όμως σίγουρα δεν πρόλαβε να αφήσει πίσω του την παραδοσιακή του διαθήκη όπως εκείνος ήθελε να συντάξει. Πίστευε πως περισσότερο θα ζούσε. Ο Τσαγκαρομηνάς, γιατί πιο πολύ έτσι θα μείνει γνωστός στη μνήμη μας, δεν ήταν μοναχά ο σπάνιος τοπικός βιολιστής, ήταν ο μεγάλος συντηρητής, της παραδοσιακής μας μουσικής, του παραδοσιακού μας χορού, εκείνος που υποκλεινόμενος, και υπηρετούσε με σεβασμό, την ευρύτερη λαϊκή μας τέχνη, ο συλλεκτητής που πασχίζει να περιφρουρήσει ότι κινδύνευε να χαθεί. Ήθελε να διδάξει τον τοπικό χορό, τον Μπάλο και την Παπαδοπαναγιώτα, που χόρευε μοναδικά ίσως ήθελε να καταγράψει σε βιβλίο όχι μοναχά τα πολλά ποιήματά του αλλά κι όσες ιστορίες τοπικές ήξερε, επιθυμούσε τη μουσική που τόσο συντήρησε, να αποτυπώσει σε ένα ακόμη μεγάλο δίσκο, διαφυλάσσοντας την έτσι από τη μάστιγα του εκφυλισμού. Όμως δεν πρόλαβε, δεν υπέρεσε. Ενα μεγάλο μέρος από τα «παραδοσιακά του μυστικά» γνωρίζει ο τελευταίος των ΤΣΑΓΚΑΡΟΜΗΝΑΔΩΝ, ο γνωστός Παναγιώτης Πίτσικας, αδελφός του Μηνά Πρωτοψάλτη, που σήμερα ζει στον Αμ-

λέμονα. Τα παιδιά του Τσαγκαρομηνά κληρονόμησαν ένα ολόκληρο μουσείο λαϊκής Τέχνης, που οφείλουν στη μνήμη του να συντηρήσουν, και τα Κύθηρα και τα Μητάτα οφείλουν κάποια μεταθανάτια έστω τιμή σε κείνον που τόσα, αθόρυβα πρόσφερε στην κλονιζόμενη τοπική μας κληρονομιά και... ταυτότητα.

Δημήτριος Κασιμάτης: Γεννήθηκε στο Κεραμωτό στα 1944. Τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο Καραβουνάδων και στη συνέχεια φοίτησε σε κάποια Σχολή ηλεκτρολόγων στον Πειραιά. Μετά τη στρατιωτική του θητεία ήλθε και εγκαταστάθηκε στα Κύθηρα ασκώντας το επάγγελμα του ηλεκτρολόγου και του υδραυλικού. Στα 1985 παντρεύθηκε τη Στέλλα Μαύρου και απέκτησε μαζί της ένα κοριτσάκι. Μόλις στις αρχές τις χρονιάς που πέρασε εγκαταστάθηκε στην Αθήνα, πριν προλάβει να χαρεί την οικογένειά του, πολύ πρόωρα, ο Τζιμής το Ζαχαράκι μας άφησε, στις 14 του Δεκέμβρη, χρόνια.

Ιοκάστη Κουσουρή: Πέθανε στη Χώρα, στις 16 του Δεκέμβρη, η Ιοκάστη Κουσουρή, σε ηλικία 85 χρόνων. Γεννήθηκε στα Κύθηρα από πατέρα Κρητικό, το Νικόλαο Καρδαμινάκη και μητέρα Τσιριγώτισσα. Μεγάλωσε στην Αθήνα, όπου και παντρεύθηκε, το Σπύρο Κουσουρή, άριστο ξυλουργό στη γενική ξυλουργική και επιπλοποιό. Η Ιοκάστη, μαζί με το σύζυγό της, που έχει πεθάνει πριν αρκετά χρόνια, επανήλθαν στα Κύθηρα το 1931, αφού σε κείνον ανατέθηκε, από τον αείμνηστο Γυμνασιάρχη Σπύρο Στάθη η ξυλουργική εργασία του Γυμνασίου μας. Από τότε παρέμειναν μόνιμα στα Κύθηρα. Η Ιοκάστη απέκτησε συνολικά 7 παιδιά, 13 εγγόνια και 5 δισέγγονα. Ο Γιάννης και ο Νίκος Κουσουρή ακολουθήσαν τη τέχνη του πατέρα τους και είναι δύο καταξιωμέ-

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Ληξιαρχικός Απολογισμός 1991.

Παρόλο που η απογραφή του περασμένου χρόνου, δεν υπήρξε απόλυτα απογοητευτική, καθώς κατάγραψε μικρή σχετικά πληθυσμιακή μείωση για την τελευταία δεκαετία στο Νησί μας, μια ληξιαρχική «ανασκόπηση» για το 1991, αποκαλύπτει υπαρκτό δημογραφικό πρόβλημα. Οι αριθμοί είναι κάπως σκληροί. Εξήντα οκτώ (68) θάνατοι στα Κύθηρα μόλις 10 γεννήσεις για το 1991 και 14 γάμοι (πολιτικοί και θρησκευτικοί). Πρέπει βέβαια να ληφθεί υπόψη πως γεννήθηκαν 12 παιδιά από Κυθήριες μητέρες σε μαιευτήρια τις Αθήνας και οι γεννήσεις δηλώθηκαν σε εκεί ληξιαρχεία, όμως ταυτόχρονα δεν πρέπει να ξεχνάμε πως ο σχετικά μεγάλος αριθμός γάμων οφείλεται στην... πρόληψη για το φετινό δίσκετο 1992. Την... «πρωτοπορία» στους θανάτους έχουν η Κοινότητα Ποταμού, πρώτη όμως και στους γάμους, και η Κοινότητα Λειβαδίου, πρώτη όμως και στις γεννήσεις. Δημοσιεύουμε παρακάτω πλήρη πίνακα γεννήσεων, γάμων και θανάτων για το χρόνο που πέρασε με βάση επίσημα στοιχεία που πήραμε από τα ληξιαρχικά βιβλία των Κοινοτήτων μας.

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ	ΓΑΜΟΙ	ΘΑΝΑΤΟΙ
Αρωνιάδων	-	-	5
Ποταμού	1	3	9
Καραβά	2	-	4
Μητάτων	-	-	3
Κυθήρων	1	2	6
Κοντολιανίων	1	-	4
Λειβαδίου	4	2	9
Μυρτιδίων	-	1	3
Μυλοποτάμου	-	1	2
Φριλιγκιανίων	-	1	7
Καρβουνάδων	-	1	7
Φρασιών	1	2	2
Λογοθετιανίων	-	1	7
Αντικυθήρων	1	-	2

νοι μαραγκοί του Νησιού μας. Σε αυτούς έλαχε η μοίρα της τελευταίας φροντίδας της μητέρας τους, που δυστυχώς τα τελευταία χρόνια είχε τελείως τυφλωθεί... Η σορός της Ιοκάστης Κουσουρή μεταφέρθηκε και τάφηκε στο Νεκροταφείο της Χώρας.

Γεώργιος Βενέρης: Πέθανε στο Γηροκομείο μας, ο Γεώργιος Βενέρης ή Μανωλάκης, στις 18 του Γενάρη. Ο Γεώργιος Βενέρης ξενιτεύθηκε σε πολύ μικρή ηλικία στην Αυστραλία, όπου παντρεύτηκε δύο φορές και απέκτησε με την πρώτη του γυναίκα δύο γιους. Στα 1966, κερδίζοντας κάποιο σημαντικό λαχείο, επανήλθε για πρώτη φορά στην Ελλάδα, ενώ από το 1968 εγκαταστάθηκε μόνιμα στο Νησί μας, στο χωριό Πούρκο, κοντά στους γονείς του. Μετά το θάνατό τους παρέμεινε στο χωριό ασχολούμενος κατά κανόνα με γεωργικές ασχολίες. Για είκοσι περίπου χρόνια χρημάτισε επίτροπος Αγίας Ελέσας, στο μοναστήρι της οποίας, ακολουθώντας την παράδοση της οικογένειάς Βενέρη, υπήρξε και μεγάλος δωρητής.

ΚΥΘΗΡΑΪΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΨΗΦΙΣΜΑ

Στα Κύθηρα σήμερα 16 Ιανουαρίου 1992 συνεδρίασε εκτάκτως το Διοικητικό Συμβούλιο του «ΚΥΘΗΡΑΪΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ-ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΥΘΗΡΩΝ» μόλις πληροφορήθηκε το θάνατο της Μεγάλης Ευεργέτιδός του

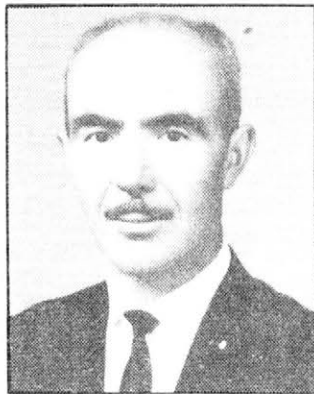
ΜΕΛΠΟΜΕΝΗΣ Ν. ΛΙΒΑΝΟΥ

η οποία ενίσχυσε επανειλημμένως οικονομικά τον Σύνδεσμο συμβάλλοντας στην ανέγερση της νέας αιθούσας του

και ομόφωνα αποφασίζει

- 1) Να σταλεί συλλυπητήριο επιστολή στη θυγατέρα της Αιμνήστου κ. Μαίρη Μιχάλου.
- 2) Να σταλεί το ψήφισμα στη θυγατέρα της κ. Μαίρη Μιχάλου.
- 3) Να παραστεί το Διοικητικό Συμβούλιο στο μνημόσυνο που θα τελέσει εις μνήμη της στις 26/1/1992 στον Ιερό Ναό «Εσταυρωμένου» Χώρας.
- 4) Αντί στεφάνου να διατεθούν εις μνήμη της: α) Στον Οίκο Ευηγρίας Κυθήρων ποσό 50.000 δραχμών, β) Στην Κοινότητα Κυθήρων για την ανοικοδόμησή του Κοινοτικού Κτιρίου Πλατείας Στάη ποσό 50.000 δραχμών.
- 5) Να δημοσιευθεί το παρόν ψήφισμα στον Κυθηραϊκό Τύπο.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΡΩΝΗΣ

Πριν από δύο χρόνια περίπου, προσβλήθηκε από τη γνωστή ανίατη ασθένεια του Λύκου, η οποία εξελίχθηκε σε καρκίνο και σε ηλικία 71 χρόνων του έκοψε το νήμα της ζωής. Η σορός του μεταφέρθηκε και τάφηκε στη κορφή του βουνού που τόσο αγάπησε, στο κοιμητήριο της Αγίας Ελέσας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Θερμά ευχαριστούμε όλο το επιστημονικό, νοσηλευτικό και βοηθητικό προσωπικό του Νοσοκομείου μας και ειδικά τους γιατρούς αδελφούς Κώστα και Πέτρο Μαριάτο, καθώς κι όλο το προσωπικό του Γηροκομείου μας για τη συμπαράσταση και το ενδιαφέρον που επέδειξαν στο διάστημα της /παραμονής και της ασθένειας του αγαπημένου μας αδελφού Γεωργίου Βενέρη.

Τα αδελφία: Δημήτριος Βενέρης Μάχη Κομνηνού

Κοσμάς Κρητικός: Στις 21 του Γενάρη πέθανε από την «επάρρη νόσο» ο Κοσμάς Κρητικός από τα Αρωνιάδικα. ολη του τη

ζωή την πέρασε στο χωριό του, όπου και παντρεύτηκε και απέκτησε δύο κόρες τη Μαρία και την Τούλα και ένα γιό τον Παναγιώτη. Ασχολήθηκε με το επάγγελμα του κουρέα και του μαραγκού, ενώ είχε για 35 χρόνια το Κοινοτικό τηλεφώνω εξυπηρετώντας τους χωριανούς του. Το Χειμώνα του 1989 έκανε εγχείρηση προστάτη, που

ήδη είχε εξελιχθεί σε καρκίνο, που τελικά τον οδήγησε στον τάφο σε ηλικία 80 χρόνων. Μέχρι τον Αύγουστο του 1991 δούλευε γιατί δεν μπορούσε να φανταστεί τον εαυτό του να κάθεται. Πρόλαβαν να τον αποχαιρετήσουν τα παιδιά του ζωντανό, που ήλθαν λίγο πριν πεθάνει από τη Χίο και την Αθήνα. Η σορός του μεταφέρθηκε και τάφηκε στο κοιμητήριο των Αρωνιάδων.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε πολύ, όλους εκείνους που μας συμπαράσταναν με τον τρόπο τους στο πένθος μας για το χαμό του πολυαγαπημένου συζύγου μας πατέρα και παππού.

Η Σύζυγος Γαρυφαλιά Τα παιδιά Παναγιώτης-Ελένη Μαρία-Χρήστος Τούλα-Σίμος-Τα εγγόνια.

Νίκος Πρινέας: Πέθανε, σε ηλικία 90 περίπου χρόνων, ο Νικόλαος Πρινέας ή Ρεθύτης, στην Αθήνα και η σορός του, σύμφωνα με επιθυμία του, μεταφέρθηκε και τάφηκε στα Κύθηρα στο χωριό του, τα Μητάτα.

Μηνάς Καρώνης: Πέθανε, σε ηλικία 86 χρόνων, στα Βιαράδικα, στις 17 του Γενάρη, ο Μηνάς Ι. Κορώνης, πατέρας του γνωστού δασκάλου Στρατού και του επιπλοποιού Νίκου Καρώνη. Η σορός του τάφηκε στο κοιμητήριο του χωριού του.

Νικόλαος Στρατηγός: Στις 17 του Γενάρη, σε ηλικία 96 χρόνων, πέθανε ο Νικόλαος Στρατηγός, στην Αθήνα. Η σορός του, σύμφωνα με επιθυμία του, μεταφέρθηκε και τάφηκε στο χωριό του, το Μυλοπόταμο.

Καλλιόπη Ν. Φατσέα: Πέθανε, στις 19 του Γενάρη, στα Φατσάδικα, σε ηλικία 87 χρόνων, η Καλλιόπη Ν.Φατσέα.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Θεωρώ υποχρέωσή μου να ευχαριστήσω δημόσια και από τις στήλες της Τοπικής μας εφημερίδας όλο το νοσηλευτικό και το βοηθητικό προσωπικό του Νοσοκομείου μας, ιδιαίτερα δε του γιατρού Κώστα και Πέτρο Μαριάτο καθώς και το συμπατριώτη γιατρό Μανώλη Καλοκαιρινό, του Κρατικού Νοσοκομείου Αθηνών, για το ενδιαφέρον και τη συμπαράσταση που επέδειξαν στο διάστημα της λιγοήμερης αλλά σοβαρής νοσηλείας μου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΛΛΙΓΕΡΟΣ
ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Η Τοπική Εφορεία του Οίκου Ευηγρίας Κυθήρων «ΚΑΣΙΜΑΤΕΙΟΝ» απευθύνει θερμές ευχαριστίες προς την Επιτροπή της Αγίας Ελέσας για την δωρεά δύο δοχείων ελαιολάδου.

Η παραπάνω προσφορά έχει διπλή σημασία διότι το ελαιόλαδο τούτο προέρχεται όχι από το περίσσειμα αλλά από το υστέρημα της Αγίας Ελέσας και ευχόμαστε η πράξη αυτή να θρει μιμητές ώστε το ίδρυμά μας τούτες τις δύσκολες μέρες να μπορέσει να συνεχίσει το δύσκολο αλλά πολύ ανθρώπινο έργο του.

Η ΤΟΠΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ
ΚΑΣΙΜΑΤΕΙΟΥ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Κ. ΤΣΙΤΣΙΛΙΑΣ (1879) 1924-1972

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ-ΕΚΔΟΤΗΣ: ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΟΜΗΝΟΥ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠ. ΣΥΝΤΑΞΗΣ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΜΗΝΟΣ

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΣΤΕΛΙΟΣ Γ. ΜΑΡΣΕΛΟΣ

ΣΚΙΤΣΟ: ΣΠΥΡΟΣ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ: ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΧ.: 1500 - ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ 30\$

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ - ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΔΡΧ. 3.500

Τιμή φύλλου 100

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΧΩΡΑ-ΚΥΘΗΡΑ

☎ 0735-31234 - 31655

ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΕΩΝ...

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΣΕΛ. 1
στασία του, τη στιγμή που η περιβαλλοντολογική εκπαίδευση ετοιμάζεται να εισαχθεί σαν μάθημα, στα Σχολεία μας. Αυτό το δι-εθνές κλίμα, διέπει και το σκεπτικό του Δασικού νόμου. Όμως στο Νησί μας επικρατούν ιδιαίτερο-τες, ένεκα του ξενιτεμού και του ειδικού συνδιο-κτησιακού καθεστώτος της Εγχώριας Περιουσίας κι ακόμα, το κυρίως, ρε επιβάλλεται η ανάπτυξη. Μήπως λοιπόν η εξαίρεση των Κυθήρων από τις ειδικές Απαγορευτικές Διατάξεις του Νομού Πειραιά και η ελαστικότερη εδώ εφαρμογή του νόμου επιβάλλεται;

Δεν μπορούν να ορι-σθούν ζώνες αναδάσωσης και το κέντρο θάρους να μετατεθεί στην αποκατά-σταση των πολλών καμμέ-νων πεύκων που υπάρ-χουν στο Νησί μας; Δεν είναι καν λογικό σε κάθε

«δικάσιμη» να παρουσιά-ζονται κατηγορούμενοι Κυθήριοι επειδή εκχέρω-σαν το χωράφι τους!!

Σίγουρα πολλά απ' όσα παραπάνω σημειώνονται έχουν ξαναλεχθεί. Η πρό-σφατη Δασική Αστυνομική Διάταξη μας ανάγκασε να επανέλθουμε. Δεν συνη-γορούμε με την ανεξέλεγκ-τη κακοποίηση της Τσιρι-γώτικης γης και θλάστω-σης. Πιστεύουμε όμως πως οι υπεύθυνοι παρασυρμέ-νοι από τις ιδιομορφίες του Λεκανοπεδίου, αγνο-ούν τις ιδιομορφίες των Κυθήρων με συνέπειες αντανάπτυσιακές. Ας λά-βουν υπόψη τους αυτοί οι διοικητικά και νομοθετικά υπεύθυνοι πως η εφαρμο-γή του σημερινού Δασι-κού νόμου μάλλον αρνητι-κά θα επιφέρει και θα ενι-σχύσει τα άλλα αρνητικά στη διαβίωση του σημερι-νού Τσιριγώτη...

* Σταμάτησε για ένα περίπου μήνα τα δρομολόγια του το Ο/Γ «ΜΑΡΘΑ» για τον ετήσιο καθαρισμό του. Παράλληλα διέκοψε τα δρομολόγια και το Ο/Γ «ΙΟΝΙΟ» και τη θέση του πήρε το Ο/Γ «ΜΗΛΟΣ» της ίδιας εταιρίας Σταθάκη-Μπιλίνη, το οποίο και θα εξυπηρετήσει το Νησί μας μέχρι το Πάσχα. Ωστόσο το τελευταίο, εξαιτίας του μεγέθους του, αντιμετω-πίζει προβλήματα προσέγγισης στα Κύθηρα, φέτος μάλιστα ιδιαίτερα αυξημένα, καθώς έχει κριθεί ακα-τάλληλος και ο μώλος της Πλατιάς Αρμού. Το δυσά-ρεστο είναι πως ο τόπος μας, την ίδια περίοδο κάθε χρόνο μένει δίχως θαλάσσια συγκοινωνία και... υπο-μένει όλες τις συνακόλουθες συνέπειες...

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
ΜΑΡΟΥ

Α' Κατηγορίας

ΑΓΙΑ ΠΕΛΑΓΙΑ - ΚΥΘΗΡΑ ΑΘΗΝΑ

33466 Τηλ. 0735/33496
Ιερ. Δούση 20-22 15124 Μαρούσι
33497 Τηλ. 01/8069556

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΕΝΟΣ... ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ

Είχε σχολιαστεί ο τρόπος διενέρ-γειας ενός πλειστηριασμού που έγινε στις 18.9.91 στον Ποταμό, πε-ριουσιακών στοιχείων που είχαν δωρηθεί στο Γηροκομείο από τον αείμνηστο Ιωάν. Φατσέα, από τον Ποταμό, και τα παιδιά του.

Επειδή ήταν φανερό ότι υπήρξε επαρκής πληροφόρηση της κοινής γνώμης θεωρούμε σκόπιμο να ζη-τήσουμε διευκρινίσεις από τη διοί-κηση του «Τριφυλείου Ιδρύματος» τις οποίες και παραθέτουμε:

Ο συμπατριώτης μας Ιωάν. Φα-τσέα, που πέθανε το έτος 1984 στο Σίνδευ και τα παιδιά του Βί-κτωρ, Ελένη συζ. Αντ. Σαμίου, Στα-ματίνα, Σύζ. Π. Τσιχλέα, Σμαράγδα, συζ. Δημ. Καλλιγέρου, Ελευθέριος και Κωνσταντίνος, εδώρησαν στο Γηροκομείο με το υπ' αριθμ. 9073/85 δωρητήριο συμβόλαιο της Συμ-φου Αθηνών Βασ. Παπαηλία, το 1/4 εξ αδιαιρέτου των παρακάτω ακινή-των της κτηματικής περιφέρειας Ποταμού.

1. Μίας παλαιάς διώροφης οικίας με το οικόπεδό της 56 τ.μ.
2. Ενός αγροκτήματος στη θέση «Κάμπος» εκτάσεως 1.360 τ.μ.
3. Ενός οικοπέδου που βρίσκεται στη θέση «Δράκου», εκτάσεως 947,20 τ.μ. και
4. Ενός μικρού οικοπέδου με απο-θήκη 79,40 τ.μ.

Τα παραπάνω ακίνητα είχαν περι-έλθει στους δωρητές εκ κληρονο-μίας εξ αδιαιρέτου των Ιωάννου & Ιωάννας Φατσέα, το γένος Κ. Φαρ-δούλη.

Τα υπόλοιπα 3/4 εξ αδιαιρέτου ανήκαν στους: Κωνστ. Π. Τζωρτζό-πουλο, Αρτεμη Φαρδούλη, Γρηγο-ρίο Εμμ. Φαρδούλη, Κωνστ. Εμμ. Φαρδούλη & Θεοδώρα Κ. Μεγαλο-κονόμου, προς τους οποίους εγέ-νετο παράκληση εκ μέρους του Ιδρύματος να δωρήσουν και αυτοί το μεριδίό τους στο Ιδρυμα, δυστυ-χώς χωρίς ανταπόκριση.

Κατόπιν αυτού, και επειδή δεν ήταν εφικτή η αυτούσια διανομή των ακινήτων, λόγω της φύσεως και της διαφορετικής κατηγορίας τους, αναγκάστηκε το Ιδρυμα να ζητήσει από το αρμόδιο Δικαστήριο την δικαστική (δια πλειστηριασμού) διανομή των παραπάνω ακινήτων,

ώστε να εισπράξει το ανάλογο τί-μημα.

Η σχετική αγωγή συζητήθηκε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Πειραιώς στις 15.11.89, και επ' αυτής εκδό-θηκε η υπ' αριθμ. 2140/89 απόφαση του ιδίου Δικαστηρίου, η οποία την έκανε δεκτή σε όλα της τα αιτήμα-τα, διατάσσοντας την με πλειστηρι-ασμό διανομή των ακινήτων και ορίζοντας ως υπάλληλο επί του πλειστηριασμού την Συμφο Πειραι-ώς κ. Μαρία Λιώτη-Τσιλικά.

Στη συνέχεια, δόθηκε εντολή στον Δικαστ. Επιμελητή Δημ. Τζινι-έρη να μεταβεί στα Κύθηρα και προβεί στις νόμιμες ενέργειες για την πραγματοποίηση του πλειστη-ριασμού.

Ημερομηνία διενέργειας του πλειστηριασμού ορίστηκε η 5.6.91 με τιμή α' προσφοράς το 1/2 της εκτιμήσεως κάθε ακινήτου, ήτοι: 1.000.000 δρχ. για την οικία, 300.000 δρχ. για το αγροτεμάχιο στον «Κάμπο», 250.000 δρχ. για το οικόπεδο στον «Δράκου» και 500.000 δρχ. για το οικόπεδο με την αποθήκη.

Ο πλειστηριασμός δεν έγινε κατά την παραπάνω ημερομηνία γιατί η διορισθείσα Συμφο/ος κ. Λιώτη ζήτη-σε με αίτησή της στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Πειραιώς την αντικα-τάστασή της.

Η αίτησή έγινε δεκτή με την υπ' αριθμ. 1208/91 απόφαση του Πρωτ/κειού, που αντικατέστησε την κ. Λι-ώτη με τη Συμφ/ο Κυθήρων κ. Αγγ. Αλέγρη-Λιακάτου. Ετσι δόθη-κε νέα εντολή στον Δικ. Επιμελητή να μεταβεί πάλι στα Κύθηρα και να συντάξει επαναληπτικό πρόγραμμα, ορίζοντας νέα ημερομηνία πλειστη-ριασμού την 18.9.91.

Πράγματι, κατά την παραπάνω ημερομηνία έγινε ο πλειστηρια-σμός στον Ποταμό ενώπιον της Συμφ/ου κ. Λιακάτου, του κ. Ειρη-νοδίκη, παρουσία και του Δικαστι-κού Επιμελητή.

Για όλα τα ακίνητα εκδηλώθηκε ενδιαφέρον, τελευταίοι δε υπερθε-ματιστές ανεδείχθησαν, για την οι-κία η Αρετή χήρα Κ. Γκουβούση στην τιμή 1.662.000 δρχ., για το αγροτεμάχιο στη θέση «Κάμπος» ο Αναστ. Εμμ. Βενάρδος στην τιμή

301.000 δρχ., για το οικόπεδο στη θέση «Δράκου» ο Ευστράτιος Δου-κάκης στην τιμή 703.000 δρχ. και για το οικόπεδο με την αποθήκη ο Αλέξανδρος Φάρος στην τιμή των 570.000 δρχ.

Από το συνολικό εκπλειστηρία-σμα που επιτεύχθηκε αφαιρέθηκαν προηγουμένως τα αναλογούντα σε κάθε δικαιούχο-συγκύριο (κατά το λόγο της μερίδας καθενός) εξόδα, ήτοι:

α) Εξόδα προδικασίας του πλει-στηριασμού του Δικ. Επιμελητή Δημ. Τζινιέρη δρχ. 707.410.

β) Δικαστική δαπάνη, μεταφρά-σεις δικογράφων και διάφορα άλλα εξόδα δρχ. 243.900.

γ) Εξόδα πίνακα διανομής μετ' αντιγράφων δρχ. 16.000.

δ) Το 1/2 εξόδων των περιλήψεων των κατακυρωτικών εκθέσεων δρχ. 16.800.

ε) Φ.Μ.Α. (αναλόγως του επιτευχ-θέντος εκπλειστηριασμού για κά-θε ένα δικαιούχο-συγκύριο, ήτοι συνολικό ποσό δρχ. 145.912).

Στο Ιδρυμα αναλογεί ποσόν κατά το ποσοστό του 1/4 δρχ. 809.000, μείον τις δαπάνες -282.505, υπόλοι-πο 526.495.

Από τα παραπάνω φαίνεται καθα-ρά ότι τηρήθηκαν πιστά οι νόμιμες διαδικασίες, άσχετα αν το οικονομικό αποτέλεσμα, παρά τις προδο-κίες μας, τελικά δεν ικανοποίησε, και τούτο διότι μεθοδεύσεις κατά τη διάρκεια του πλειστηριασμού, στον οποίον δεν είχε δικαίωμα να παρέμβει το Ιδρυμα, είχαν σαν αποτέλεσμα τα δυσμενή πράγματι οικονομικά αποτελέσματα.

Δεν μπορούμε να ξέρουμε ποιες σκέψεις οδήγησαν ορισμένους πα-ράγοντες του Ποταμού να επηρεά-σουν το αποτέλεσμα της δημοπρα-σίας, ξέρουμε όμως ότι η παρέμβα-ση αυτή εξημίωσε το Ιδρυμα μας, όπως εξημίωσε και τους συνδιο-κότες των εκπλειστηριασθέντων ακινήτων, οι οποίοι έχασαν μια ευ-καιρία να εισφέρουν κάτι στην ιδι-αιτέρα τους πατρίδα, εφόσον είχαν ενημερωθεί ότι, προσφέροντας τα μεριδιά τους, θα έδιναν την ευκαι-ρία στο Ιδρυμα να τα αξιοποιήσει προς όφελος της κωμόπολης του Ποταμού.

ΑΓΙΟΠΕΛΑΓΙΩΤΙΚΑ

Την Κυριακή 8 Δεκέμ-βρη 1991, έκπληκτο το πυκνό ακροατήριο σε Ει-δική Συνέλευση στην Αγία Πελαγία, μάθαινε πως η αποχέτευση του χωριού γίνεται πραγματικότητα. Είναι νωπές οι δυσάρε-στες αναμνήσεις από τις διαμαρτυρίες ντόπιων, αλ-λά και καλοκαιρινών πα-ραθεριστών της Αγίας Πε-λαγίας για απαράδεκτη μόλυνση της αμμουδιάς, αλλά και της θάλασσας με απόβλητα κακότεχνων και ανεπαρκών βόθρων. Από τότε, παρά τις προσπάθει-ες του Συλλόγου Αγία Πε-λαγία» δεν είχε γίνει κα-τορθωτό να αντιμετωπισ-θεί ικανοποιητικά το μέγα αυτό πρόβλημα, επειδή η προτροπή για κατασκευή στεγανών βόθρων δεν ει-σακούονταν πάντοτε, αλλά και η δυσκολία της εκκέ-νωσής τους, από ανύπαρ-κτα βυτιοφόρα, μετέβα-λαν τη λύση σε ...«δωρον άδωρον». Φέτος μετά από δραστήριες ενέργειες τό-σο από Κυβερνητικής πλευράς (Νομαρχία κ.λπ.)

όσο και από Κοινοτικής (προσωπικές επεμβάσεις του Προέδρου κ. Παναγι-ώτη Πρωτοψάλτη) το έργο της οριστικής κεντρικής αποχέτευσης του οικι-σμού Αγίας Πελαγίας, πή-ρε σάρκα και οστά. Ορθό-τητα δε η Κοινότητα σε συνεργασία με το Σύλλο-γο, έκρινε πως πρέπει πρώτα να ενημερωθούν οι κάτοικοι και να ακου-στούν τυχόν αντιρρήσεις σε Οργανωμένη Συνέλευ-ση. Η Συνέλευση, όπως προαναφέραμε, πραγμα-τοποιήθηκε, στις 8.12. και προκάλεσε εντύπωση τό-σο η συμμετοχή του κό-σμου, όσο και η διεξοδική ανάπτυξη του θέματος από τον Πρόεδρο της Κοι-νότητας κ. Πρωτοψάλτη καθώς και από το γιατρό κ. Πέτρο Μαριάτο, που θεμελιωμένα κατατόπισαν τους κατοίκους για τις ευ-εργετικές επιπτώσεις του έργου στη Δημόσια Υγεία. Από τεχνικής πλευράς το όλο έργο θα γίνει σε συνδυασμό με την αποχέ-τευση του Ποταμού και με

κοινό βιολογικό καθαρι-σμό των λημμάτων στη θέση Τριλάνκαδο. Τα κα-θαρισμένα λήμματα, με αυστηρές προδιαγραφές περιεκτικότητας, σε μι-κρόβια, χλώριο και ποικί-λες άλλες χημικές ουσίες, με τελικό αγωγό θα κατα-λήγουν στη θάλασσα. Η απόσταση του στομίου εκ-βολής από την ακτή θα είναι 300 μέτρα και το θά-θος 25 μέτρα. Ο τρόπος αυτός της τελικής διάθε-σης επιτρέπει το ψάρεμα και ο μπάνιο στη θάλασσα σε ακτίνα 200 μέτρων πέ-ραν του στομίου. Δηλαδή, προκειμένου για λουόμε-

νους, δεν αχρηστεύεται ούτε ένα μέτρο παραλίας. Στη Συνέλευση προτάθη-κε να ερευνηθεί η δυνα-τότητα εκμετάλλευσης των τελικών λημμάτων για άρδευση, πράγμα που έγι-νε δεκτό αφού οι προδια-γραφές που αναφέραμε επιτρέπουν τέτοια χρήση. Πρέπει να σημειωθεί πως η απουσία μερικών αντιρ-ρησιών από τη Συνέλευση δεν μπορεί να ερμηνευθεί παρά σαν αδυναμία προ-βολής πειστικών επιχειρη-μάτων για ένα έργο που θα πραγματοποιηθεί με την έγκριση της Ε.Ο.Κ. μια και οι Ευρωπαίοι χρη-

ματοδοτούν κατά μεγάλο ποσοστό, ενδιαφερόμενοι για τη διάσωση της Μεσο-γείου.

Μάθημα
ευαισθησίας

Μάθημα ευαισθησίας και ανθρωπιάς έδωσαν οι μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Αγίας Πελαγίας τις παραμονές των Χρι-στογεννών, που συνο-δευόμενοι από τους δα-σκάλους τους κυρίου Δημήτρη Λουράντο και Κωνσταντίνο Τσάκαλο, επισκέφθηκαν το Γηροκο-μείο του Ποταμού και τραγούδησαν τα Κάλαν-τα στους τρόφimus του Ιδρύματος. Επίσης μοίρα-σαν οι ίδιοι οι μαθητές γλυκά που αγόρασαν με χρήματα του ταμείου τους. Συγχαρητήρια λοι-πόν στους μαθητές και στους δασκάλους της Αγί-ας Πελαγίας.

Μεγάλη γιορτή
σε μικρό χωριό:

Για μια ακόμη φορά ο Σύλλογος Αγίας Πελαγίας οργάνωσε μια όμορφη Χριστογεννιάτικη γιορτή το Σάββατο 28 του Δεκέμ-βρη. Πρωταγωνιστές της τα παιδιά του Σχολείου του χωριού. Εμπνευστής της γιορτής, εμπυχωρής και δάσκαλος, ο πάντα

ακούραστος και δραστήρι-ος γιατρός μας Πέτρος Μαριάτος, που μαζί με την οικογένειά του πρό-σφεραν όσες ελεύθερες ώρες διέθεταν, μαζί με το ενδιαφέρον τους και την αγάπη τους για τα παιδιά.

Τα παιδιά έβαλαν το κέφι τη χαρά και τη δροσιά τους και έτσι χαρήκαμε την πετυχημένη Χριστου-γενιάτικη γιορτή. Τα όμορφα ποιήματα, τα τρα-γουδία, οι ύμνοι και τα προσεκτικά διαλεγμένα σκετς, έδωσαν νόημα στις Αγίες αυτές ημέρες. Η γι-ορτή τέλειωσε με τον «Αγιο Βασίλη» που μοίρα-σε δώρα στα παιδιά, ενώ οι κυρίες του Συλλόγου πρόσφεραν μεγάλη ποικι-λία γλυκισμάτων που ετοι-μασαν οι μητέρες των παιδιών.

Η κοπή
της πίτας

Στις 12 του Γενάρη μέ-σα σε γιορταστική ατμό-σφαιρα και με ανταλλαγή πολλών ευχών έγινε η κο-πή της Πρωτοχρονιάτικης πίτας του Συλλόγου «Αγία Πελαγία» στο Σχολείο, μια και δεν υπήρχε καταλλη-λότερος χώρος. Το Δ.Σ. του Συλλόγου, εύχεται σε όλα τα μέλη και τους φι-λους του Χρόνια Πολλά και Ευτυχισμένο το 1992. Ζ.Μ.

E. SOPHIOS

ART PHOTOGRAPHY F.I.A.P.

G.S.A.
OLYMPIC
AIRWAYS
POTAMOS - KYTHIRA

TEL.
(0733) 33201
33294 - 33250

ΔΩΡΕΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΦΙΛΙΩΣ ΡΑΪΚΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΟΙΚΟΝ ΕΥΓΗΡΙΑΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΔΩΡΕΕΣ ΜΗΝΩΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1991

«Κ. ΡΑΪΚΟΣ» Α.Ε.	ΔΡΧ.	1.000.000
Οικ. Ιωαν. Δ. Στρατηγού	»	50.000
«Κυθηραϊκός Σύνδεσμος Αθηνών»	»	20.000
Μαρία Σαραντοπούλου	»	5.000
Χαρίλαος Σαραντοπούλου	»	5.000
Οικ. Αλεξ. Ποτήρη & τέκνων	»	20.000
Οικ. Ουρανίας Σκορδέλη	»	10.000
Οικ. Παναγ. Βλαντή	»	10.000
Οικ. Κωνστ. Βλαντή	»	10.000
Οικ. Θεοδ. Χατζημηνά	»	10.000
Οικ. Πάνου Μαλατέστα	»	10.000
Οικ. Παναγ. Μουστάκα	»	10.000
Οικ. Νικ. Χατζηγιώσηφ	»	10.000
Οικ. Γεωργ. Παπαγιαννίδου	»	5.000
Θεοδ. Ι. Μαγουλάς	»	10.000
Προσωπικό Εργαστ. Οδού Καβάλας	»	10.000
Προσωπικό Εργαστ. Αγ. Παρασκευής	»	8.000
Παναγ. Νικολάου	»	1.000
Ι. Αργυρούλης, Ε. Καπετανάκη, Θ. Μαγουλάς	»	10.000
Ιωαν. Ξηνταράκος	»	10.000
Παναγ. Ξηνταράκος	»	10.000
Εμμ. Ξηνταράκος	»	10.000
Κωνστ. Μόσχος & Υιός	»	15.000
Γεωργ. Τσαντίλας	»	5.000
Παναγ. Χλινιτζής	»	5.000
Γρηγόρης Κασσιμάτης	»	30.000
Παναγ. & Τζένη Κασσιμάτη	»	15.000
Νικ. Γ. Φατσέας	»	20.000
Γεωργ. Ι. Κασσιμάτης	»	20.000
Ιωαν. Στρατηγού, καθηγ. Παν/μίου, εις μνήμην Χρήστου Παπαχρήστου	ΔΡΧ.	25.000
Εμμ. Αλφιέρη, εις μνήμην Εμμ. & Βικτωρίας Μεγαλοκονόμου	»	20.000
Οικ. Αντ. Μαρσέλλου εις μνήμην Μηνά Χατζηγηρηγορίου	ΔΡΧ.	10.000
Οικ. Ιωάν. Λευθέρη	»	10.000
Οικ. Ιωάν. Λευθέρη	»	10.000
Οικ. Ιωάν. Λευθέρη	»	10.000
Οικ. Αλεξ. Ρεβίθ	»	5.000
Οικ. Μαρίας Β. Βασιλείου	»	10.000
Οικ. Μαρίας Σαραντοπούλου	»	10.000
Οικ. Νικ. Ι. Στάη	»	15.000
Οικ. Νικ. Ι. Στάη	»	10.000
Ελένης Στάη	»	5.000

ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΜΗΝΟΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1991 ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΟΙΚΟΝ ΕΥΓΗΡΙΑΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

Κωνστ. Ξ. Σαραντοπούλου	ΔΡΧ.	50.000
Γεωργ. Ι. Κασσιμάτης	»	50.000
Ευτύχιος Πέρρης	»	50.000
Παναγιώτης Σουρή	»	30.000
Ηλίας Αντ. Μαρσέλλος	»	20.000
Γεώργιος Λεβούνης, Υποστρ/γος	»	15.000
Αριστέιδης Καλοκαιρινός	»	10.000
Κούλα Ντασιού	»	7.000

ΟΙΚΟΣ ΕΥΓΗΡΙΑΣ ΚΥΘΗΡΩΝ «ΚΑΣΙΜΑΤΕΙΟΝ»

ΔΩΡΕΕΣ ΜΗΝΟΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1991

ΑΦΟΙ ΤΖΑΝΝΕ Ο.Ε. εις μνήμη Γεωργ. Αρ. Κούσουλα	ΔΡΧ.	50.000
ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ ΚΥΘΗΡΩΝ ΚΥΡΙΩΝ εις μνήμη Φιλίως Κ. Ραϊκού	»	30.000
ΟΠΑΠ εις μνήμη της Αικατ. Μαργέτη	»	50.000
ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗ ΣΕΡΕΦΟΓΛΟΥ εις μνήμη Αικατ. Μαργέτη	»	20.000
ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ ΠΑΝΑΡΕΤΟΣ εις μνήμη των Μαρίας Φριλίκου και Σταύρου Μεγαλοοικονόμου	»	67.555
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗ εις μνήμη Αικατ. Μαργέτη	»	5.000
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΟΥΤΣΗ εις μνήμη Αικατ. Μαργέτη	»	5.000
ΦΑΝΗ ΚΟΥΤΣΗ εις μνήμη Αικατ. Μαργέτη	»	5.000
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΒΑΣΙΛΗ ΧΑΤΖΗΣΤΑΥΡΙΔΟΥ εις μνήμη Αικατ. Μαργέτη	»	10.000
ΚΥΘΗΡΑΪΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΘΗΝΩΝ εις μνήμη Σπ. Λογοθέτη	»	10.000
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΥΘΗΡΑΪΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ εις μνήμη Σπ. Λογοθέτη	»	10.000
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΕΟΝΤΙΝΗΣ εις μνήμη Σπ. Λογοθέτη	»	20.000
ΜΑΡΙΑ ΚΥΠΡΙΟΥ εις μνήμη Παν. Τσακαλίδη	»	10.000
ΜΑΝΤΗ ΠΟΛΙΤΗ εις μνήμη των γονέων της	»	10.000
ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΟΥΕΛΗΣ εις μνήμη των γονέων και αδελφών του	»	20.000
ΕΛΕΝΗ ΕΛΣΕΡΜΑΝ εις μνήμη του συζύγου της Ανδρέα	»	25.000
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΓΙΟΥΛΗ εις μνήμη της μητέρας της Ελλης	»	50.000
ΤΖΙΜΗΣ ΚΑΙ ΣΤΕΛΛΑ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ εις μνήμη Φιλίως Ραϊκού	»	5.000
ΝΙΚΟΣ ΧΑΡΑΤΖΑΣ εις μνήμη Ιφιγένειας Λουκάκου	»	10.000
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΧΑΡΑΤΖΑΣ εις μνήμη Φιλίως Ραϊκού	»	10.000
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΑΓΟΥΛΑ εις μνήμη Φιλίως Ραϊκού	»	10.000
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΤΑΘΗ εις μνήμη της μητέρας τους Σταματίας	»	5.000
ΕΜΜ. ΔΑΠΟΝΤΕΣ εις μνήμη Φιλίως Ραϊκού	»	10.000
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΕΟΝΤΑΡΑΚΗΣ εις μνήμη Ιφιγένειας Λουκάκου	»	25.000
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΚΕΖΙΝΗ εις μνήμη Αν. Καστρισιού	»	8.000
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΡΑΤΣΑΛΗΣ εις μνήμη της θείας του Ρόζας	»	5.000
ΟΙΚ. ΙΣΙΔΩΡΑΣ ΜΠΡΕΜΟΥ εις μνήμη Ελλης Γιούλη	»	10.000
ΟΙΚ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΖΩΓΡΑΦΑΚΗ εις μνήμη Ελλης Γιούλη	»	5.000
ΚΑΙΤΗ ΒΑΣΣΑΜΟΥ υπέρ των τροφίμων	»	10.000
ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ ΚΥΘΗΡΩΝ ΚΥΡΙΩΝ (από παζάρι)	»	1.000.000
ΕΤΑΙΡΕΙΑ «ΑΛΟΥΜΙΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»	»	500.000
ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΠΕΤΣΟΥ υπέρ των τροφίμων	»	10.000
ΑΒΕΕ «ΥΙΟΙ Χ. ΚΑΤΣΕΛΗ» υπέρ των τροφίμων	»	500.000
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΓΙΟΥΛΗ υπέρ των τροφίμων	»	50.000
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝ. ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ υπέρ των τροφίμων	»	20.000
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ Α.Ε. υπέρ των τροφίμων	»	200.000
ΟΜΑΔΑ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ ΚΥΡΙΩΝ υπέρ των τροφίμων	»	30.000
ΜΗΝΑΣ ΜΑΛΑΚΟΣ υπέρ των τροφίμων	»	21.600
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΣΟΥΓΙΑΝΝΗΣ υπέρ των τροφίμων	»	21.600

Στο Στρατόπεδο Υγειονομικών των Αντικυθήρων

Επιδείνωση της Κατάστασης. Περιέργες εκδηλώσεις των χωρικών

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ 13ο 30/5 και 5/6/60. Εδώ

η κατάσταση χειροτερεύει διαρκώς. Ο κυρ-Παναγιώτης πιο ύπουλος απ' τον άλλον. Εκμεταλλεύθηκε τους φόβους και την ψυχολογία των κατοίκων και πέτυχε το σκοπό του. Δεν μπορούμε να βρούμε τίποτε. Ακόμα και τώρα που με τη γρίπη και τις επιπλοκές της (βρογχοπνευμονία, ωτίτιδες, αμυγδαλίτιδες) είχαν όλοι την ανάγκη μας και πρόσφερα σε πολλούς τους δωρεάν ανεκτίμητες υπηρεσίες. Δεν φταίει όμως μόνον αυτός. Και η δική τους συμπεριφορά είναι αχαράκτηρη. Μόνη εξήγηση είναι πως ύστερα από πολλά παζάρια τα σιάζαν μεταξύ τους με μόνο θύμα εμάς. Εμείς πληρώσαμε τη νύφη.

Δεν τους ζητάς λεφτά για δουλειές που μπορεί να πάρεις και χίλιες δραχμές πολύ πολύ συγκαταβατικά. Και όμως δεν το θεωρούν τίποτε και δεν αναγνωρίζουν καμιά υποχρέωση. Τέτοιοι είναι ο χαρακτήρας και η ψυχολογία τους. Ο Κοκκινάκης τα εκμεταλλεύθηκε κι έκαμε τη δουλειά του. Αν όμως ήθελαν, μπορούσαν πολύ καλά να εκπληρώσουν τις στοιχειώδεις υποχρεώσεις τους. Όμως κάνουν το αντίθετο. Επωφελούνται από την κατάσταση και βρίσκουν την ευκαιρία να απαλλαγούν από κάθε υποχρέωση, έστω κι αν πρόκειται να πεθάνουμε εμείς από την πείνα. Το νόστιμο είναι πως όταν φύγαμε την πρώτη φορά είχαν ζητήσει από το νομάρχη να στείλει εδώ έναν εξόριστο γιατρό. Ενα γιατρό δηλαδή που θα τους βλέπει δωρεάν και θα πεθάνει από την πείνα σ' αυτό τον ξερό-βραχο, χωρίς επίδομα και χωρίς τα στοιχειώδη είδη διατροφής...

Του Κυριάκου τα μάτια πάνε όλο και χειρότερα. Δεν μπορεί να διαβάσει. Ο κίνδυνος να τυφλωθεί είναι τώρα πιο σοβαρός κι απ' την υπόθεση της ιγμορίτι-

δας με τα δύο συρίγγια και την άφθονη πυόρροια της και τις άλλες αρρώστιες του. Κι ο Κουγιαγκάς κι ο Μπαμπαλιτής πρέπει να εισαχθούν σε ειδικά νοσοκομεία. Γράψε μου τι έκαμες με τον Ε.Ε.Σ. Το Νιόνιο (Λεονάρδο) ας τον χαίρεται ο Λυγερόπουλος, που κόβονταν γι' αυτόν. Ο Λεονάρδος είναι που ήταν βέβαιος πως δεν θα με πείραζε κανείς. Που θα μ' έπαιρνε απ' το βαπόρι και που διαμαρτυρότανε γιατί έκαμα έφεση. Τον νεκρνα-στήσαμε κι αυτόν...

16/6/60 «Το δέμα ήρθε καλά. Όλα τα πράγματα ήταν σε άριστη κατάσταση. Μας έκαμαν μόνο κάμποση φασαρία ο κυρ-Παναγιώτης κι ένα όργανο του γύρω απ' το ζήτημα του ελέγχου. Πριν έρθει είχαν τοιχοκολλήσει στην πόρτα του Ανδρέα και του Πλουμίδα μια διάταξη της Δ/σης Χω/κής Πειραιώς με τους νέους περιορισμούς μας. Για τα δέματα όμως δεν έλεγε τίποτε. Γι' αυτό κι όταν ήρθαν την εξαφάνισαν. Τους είπαμε να μας τη δείξουν και αν το αναφέρει, είμαστε πρόθυμοι να τα ελέγξουν, αν και δεν το θεωρούμε σωστό. Ο κυρ-Παναγιώτης όμως που θέλει να ξεπεράσει την «Προϊστάμενη» Αρχή, φώναξε δημόσια: «Εγώ είμαι εδώ ο σταθμάρχης και κάνω δικούς μου νόμους, όπως τους θέλω κι όποτε θέλω». Του τονίσαμε πως είναι πολύ γελασμένος. Πως δεν μπορεί να κάνει ό,τι θέλει και να παρανομεί διαρκώς και πως θα χρησιμοποιήσουμε κάθε νόμιμο μέσο για να υπερασπισθούμε τα δικαιώματά μας και τη ζωή μας από τις αυθαιρεσίες και τους ετοιβελισμούς του.

Χθες, έστειλα ταχυδρομικώς την αίτηση για αυτοπρόσωπη παρουσίαση στο δ/ντή Κυθήρων, που δεν δέχθηκε να την παραλάβει ο σταθμάρχης. Θα δούμε τι θα βγει κι απ' αυτό. Χθες, στείλαμε τις επιστολές και στις άλλες εφημερίδες.

ΟΙΚΟΣ ΕΥΓΗΡΙΑΣ ΚΥΘΗΡΩΝ ΚΑΣΙΜΑΤΕΙΟΝ ΠΟΤΑΜΟΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΔΩΡΕΕΣ ΜΗΝΟΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1991

Η Οικογένεια Πέτρου Μαριάτου στη μνήμη Βασιλικής	Γ. Μαριάτου	ΔΡΧ.	50.000
Πάνος Μαριάτος	»	»	50.000
Νικόλαος Μάλης του Παναγ.	»	»	50.000
Νικόλαος Σταμπέλος	»	»	50.000
Δημήτριος Φορτώσης	»	»	5.000
Δημήτριος Λαλάκος	»	»	5.000
Αθανάσιος Λαλάκος	»	»	5.000
Δημήτριος Κούτελος	»	»	5.000
Παναγιώτης Ζαπάντης	»	»	5.000
Ανδρέας Ζαπάντης	»	»	5.000
Γεώργιος και Σοφία Σμαράγδη	»	»	20.000
Γεώργιος και Λίτσα Πάχου	»	»	6.000
Ευανθία και Βασιλική Τσώκου	»	»	15.000
Ειρήνη Χαρίτου	»	»	10.000
Χαρίλαος και Φωτεινή Ζιώρη	»	»	10.000
Λευτέρης και Ιωάννα Ατσαλή	»	»	5.000
Μάκης και Σούλα Πελεργή	»	»	5.000
Ανδρέας και Δέσποινα Γουλιμή	»	»	5.000
Στέφανος και Ιωάννα Φενερλή	»	»	5.000
Ιωάννης Γκιουζέλης	»	»	20.000
Νίκος και Αλεξάνδρα Γλυτσού στη μνήμη Μπέτης και Ιωάννας Απέργη			20.000
Γεώργιος Χλαμπέας στη μνήμη Βικτωρίας Γ. Τζέτζου			10.000
Ελένη Μενελάου Κορωναίου στη μνήμη του συζύγου της 100 δολ.			13.430
Επιτροπή Παναγίας Κοντολετούς στη μνήμη Γεωργίου Μεγαλοκονόμου			15.000
Ιωάννης Π. Κασσιμάτης			10.000
Απόστολος Ευθυμίου 100 ΔΟΛ.			13.350
Αναστασία Γκουβούση στη μνήμη των γονέων της ΔΡΧ.			10.000
Καίτη Καλούτση στη μνήμη του εξαδ/φου της Σπύρ. Λογοθέτη ΔΡΧ.			10.000
Ρεγγίνα Οικονομάκη στη μνήμη του εξαδ/φου της Σπύρ. Λογοθέτη			10.000
Γεώργιος Κονόμος στη μνήμη των γονέων του και υιού του Γιάννη			5.000
Δημήτριος Γ. Κορμής στη μνήμη της μητέρας του			5.000
Δημοτικό Σχολείο Χώρας			102.765
Ζαχαρίας Κασσιμάτης για αγορά	Λαχνού υπέρ	του Γηροκομείου	ΔΡΧ. 10.000
Θεόδωρος Φαρδούλης	»	»	10.000
Αφροδίτη Σουρή	»	»	5.000
Ευστράτιος Θεοδωρακάκης	»	»	5.000
Παναγιώτης Γερακίτης	»	»	5.000
Γεώργιος Φατσέας	»	»	5.000
Γεώργιος Πρωτοψάλτης	»	»	10.000
Γεώργιος Στάθης	»	»	10.000
Κυριάκος Χλαμπέας	»	»	10.000
Μιχαήλ Πρωτοψάλτης	»	»	5.000
Ανώνυμος	»	»	10.000
Αναστάσιος Χρυσάφτης	»	»	5.000
Χαράλαμπος Σάμιος	»	»	5.000
Γεώργιος και Άννα Λευθέρη στη μνήμη Σταματίως Ζαγλανίκη			30.000
Γεώργιος και Χρυσούλα Βενάρδου στη μνήμη Σταματίως Ζαγλανίκη			30.000
Γεώργιος Δ. Κορμού για αγορά	Λαχνού υπέρ	του Γηροκομείου	10.000

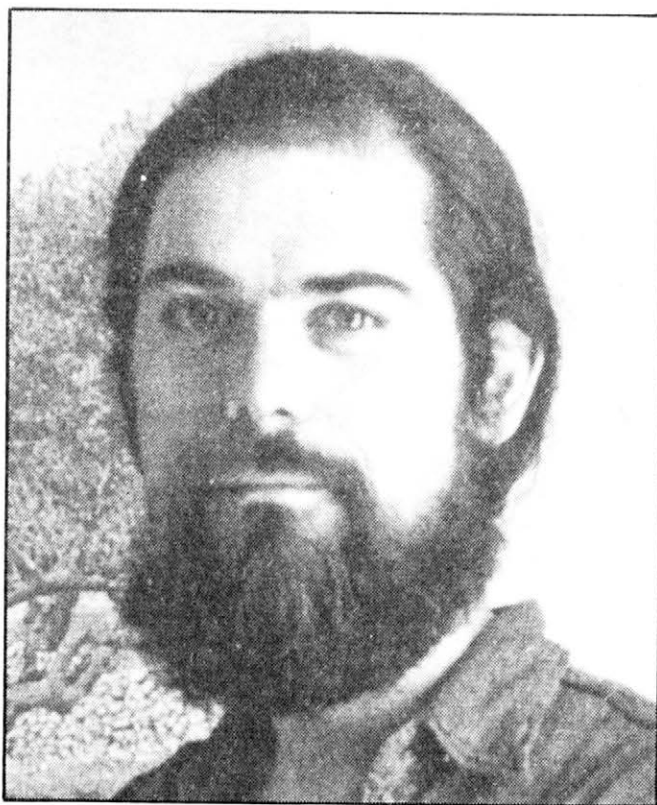
GEORGE TZANNES: Από τις Η.Π.Α... στα Κύθηρα

Γεννήθηκε στη Νέα Υόρκη το 1946, μα τα Φράτσια είναι το χωριό του πατέρα του. Ξεκίνησε να σπουδάζει Μαθηματικά στο Πανεπιστήμιο Νορθ-ήστερν της Βοστώνης, μεταπήδησε σε Σχολή δημοσιογραφίας, δούλεψε για ένα διάστημα στην εφημερίδα «BOSTON CLOBE», όμως τελικά τον κέρδισε η ζωγραφική... Νοικιάζοντας ένα φορτηγό και γεμίζοντάς το με τα πρώτα έργα του, παρουσιάστηκε για πρώτη φορά ο Τζωρτζ Τζάννες στο κοινό σε υπαίθριες εκθέσεις της Νέας Υόρκης... Στα 1968 είχε την πρώτη του επίσημη έκθεση στο COCONUT GROVE ART FESTIVAL του Μαϊάμι της Φλόριντας, όπου κέρδισε το Β' βραβείο με μια σειρά λιθογραφίες.

Ήταν καιρός λοιπόν να συστηματοποιηθεί τις σπουδές του στη ζωγραφική. Γύρισε στη Νέα Υόρκη και σπούδασε ζωγραφική και λιθογραφία αλλά για τον Τζωρτζ η Τέχνη δεν είναι απλό βιοποριστικό επάγγελμα. Αρχισε να μελετά διάφορες φιλοσοφίες της Ανατολής, γνώρισε έναν Ινδό γκουρού, τον ακολούθησε στη χώρα του και λειμνέει 15 μήνες στις Ινδίες σπουδάζοντας γιόγκα και μελετώντας, τους ναούς τους Αρχαιολογικούς τόπους και την Ινδική γλυπτική και Αρχιτεκτονική. Όμως οι πρώτες εντυπώσεις από τα Κύθηρα, τη γενέτειρα του πατέρα του, που είχε επισκεφθεί για λίγο στο πηγάδι, δεν έσβησαν από τη μνήμη του. Ετσι γύρισε στο Νησί κι έμεινε αρχικά 8 μήνες. Εκεί βρήκε επιτέλους αυτό που έψαχνε στις Ινδίες:

Την πνευματική σχέση του ανθρώπου με τη γη του.

«Στα Κύθηρα, λέει ο Γ. Τζάννες, υπάρχει ένα μοναστήρι. Το λένε Μυρτιδιώτισσα και κτίστηκε στην τοποθεσία που έγινε το θαύμα. Πήρε το όνομά του από ένα θάμνο μυρτιάς, όπου ένας ανάπηρος βρήκε τη γατριά του

Ο κ. George Tzannes.

από μια εικόνα που ανακάλυψε ένας τσοπάνης. Είναι χαρακτηριστικό ότι το μοναστήρι δεν πήρε ούτε το όνομα της Εικόνας, ούτε το όνομα του θαύματος. Τούδωσαν το όνομα του «ζωντανού θάμνου» του φυτρωμένου πάνω σ' αυτό το κομμάτι της γης». Το μοναστήρι της Μυρτιδιώτισσας ενέπνευσε στο Τζάννε μια από τις ωραιότερες μονοτυπίες του. Κήποι χωράφια μικρά κάτασπρα ξωκλήσια, ελιές και κυπαρίσσια, καμιά φορά γίδες και πουλιά είναι τα κυρίαρχα θέματα της Τέχνης του.

Από το 1968 μέχρι το 1983 παρουσιάστηκε σε τέσσερις ατομικές και έντεκα ομαδικές εκθέσεις ζωγραφικής στην Αμερική. Η έκθεσή του στην «ΩΡΑ» είναι, στα 1983, η πρώτη του παρουσίαση στην Ελλάδα. Μιλώντας ο ίδιος για την Ελλάδα λέει: «Η ζωή μου στην Ελλάδα ήταν μια πολύ συγκινητική εμπειρία. Ξύπνησαν μέσα μου πρωτόγνωρα

αισθήματα. Ενώσα να γίνωμαι ένα με τη γη, με το χώμα με τη θάλασσα, τον ουρανό. Το Ελληνικό φως μου χάρισε ένα καινούριο όραμα. Κάτι που δεν μπορώ να εξηγήσω με λόγια αλλά που προσπαθώ να εκφράσω μέσα από τη Τέχνη μου».

Εδώ κι πέντε χρόνια ο Τζωρτζ Τζάννες, μένει σε σπίτι που αγόρασε στα Κυπριωτικά, μαζί με

την Αμερικανίδα σύζυγό του και τους δύο γιους του, ενώ εργάζεται -ζωγραφίζει και λιθογραφεί- στη Χώρα, όπου και εκθέτει τα έργα του στο διάστημα των καλοκαιρινών μηνών. Όλα τα τελευταία έργα του εμπνευσμένα από τα Κύθηρα, τη γενέτειρα του πατέρα του, που λατρεύει. Στα τοπία τα εμπνευσμένα από τη «Χώρα», το «Καβάλι, στην εκκλησία από την Παλιόχωρα, στο τοπίο με τα ερείπια, στην «άσπρη πόλη», στις υποβλητικές πόρτες, στα παράθυρα, στους αγρούς, τα λιβάδια και τα δένδρα έχει ο Τζάννες αποκρυπτογραφήσει, απομονώσει και αιχμαλωτίσει για να προβάλει με μια ιδιαίτερη ένταση κάτι από την ουσιαστική γοητεία της φύσης σ' ότι έχει το πιο σαγηνευτικό και συνάμα ουσιαστικό. Πέρα κι απ' αυτό όμως, ακόμη έχει αποδώσει ο καλλιτέχνης το κάθε ερέθισμά του με μια χαρακτηριστική χροιά μεταφυσικότητας.

Βλέποντας τα δένδρα τα κλαριά τους, τον παραμικρό θάμνο παραδίπλα νιώθουμε ότι έχει απορροφηθεί εδώ κάτι το ουσιαστικό από τον κύκλο της κοσμογονίας. Σίγουρα πάντως είναι πως ο Κυθήριος Τζάννες έχει πάνω απ' όλα συγκινηθεί από το τοπίο και την ατμόσφαιρα της γενέτειρας του πατέρα του...

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ ΙΛΑΡΙΩΤΙΣΣΗΣ ΠΟΤΑΜΟΥ-ΚΥΘΗΡΩΝ

Κατάστασις Δωρητών εξ εράνου δια την ανακαίνισιν του Ναού Ζωοδόχου Πηγής-Ιλαριωτίσσης:

	ΔΡΧ.	
1. Ιερεύς Ηλίας Χανιώτης	100.000	
2. Άννα Τριφυλλή	50.000	
3. Εμμανουήλ Στελίου	10.000	
4. Ευάγγελος Μπεγκλής	100.000	
5. Ανεζίνα Θ. Μαριάτου	20.000	
6. Ευάγγελος Μπεγκλής	10.000	
7. Ανώνυμος	5.000	
8. Στράτος Θεοδωρακάκης	20.000	
9. Σπύρος Ανδρόνικος	1.000	
10. Ανδρέας Κομνηνός	5.000	
11. Παναγιώτης Ι. Γερακίτης	5.000	
12. Μανώλης Αναστασάτος	1.000	
13. Νικόλαος Αναμάγερους	5.000	
14. Παναγιώτης Γερακίτης	1.000	
15. Μανώλης Σάμιος	3.000	
16. Δημήτριος Χαραλαμπίδης	2.000	
17. Παναγιώτης Κασιμάτης	1.000	
18. Δημήτριος Πρωτοψάλτης	3.000	
19. Μεταξία Κορωναίου	1.000	
20. Γεώργιος Κουντάνης	1.000	
21. Παναγιώτης Πρωτοψάλτης-Πρ. Ποταμού	10.000	
22. Βασίλης Κασιμάτης	5.000	
23. Ανώνυμος	1.000	
24. Ραλλία Παναρέτου	17.000	
25. Εμμανουήλ Καρύδης	2.000	
26. ΑΦΟΙ Μεγαλοκονόμου	3.000	
27. Παναγιώτης Γκίκας	1.000	
28. Θεόδωρος Φαρδούλης	5.000	
29. Ιωάννης Γκιουζέλης	10.000	
30. Ανώνυμος	10.000	
31. Παναγιώτης Λαδάς	5.000	
32. Παναγιώτης Χ. Μουλόγος	13.000	
33. Βικέντιος Σουρής	17.000	
34. Παναγιώτης Ευθυμίου	8.000	
35. Ορέστης Γκουβούσης	6.000	
36. Νικόλαος Βαμβακάρης	50.000	
37. Χαράλαμπος Μιχαλακάκης	10.000	
38. Μιχάλης Γερμανός	15.000	
39. Στθβ και Μερσίνη Ανδρονίκου	5.000	
40. Ιωάννης Χλαμπέας	5.000	
41. Εμμανουήλ Ζαντιώτης	10.000	

Όλους τους ανωτέρω δωρητάς το Εκκλησιαστικόν Συμβούλιον θερμώς τους ευχαριστεί και τους εύχεται ευτυχισμένο το νέο έτος 1992 και κάθε ατομική-οικογενειακή επιτυχία.

Δια το Εκκλησιαστικόν Συμβούλιον
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Ηλίας Χανιώτης

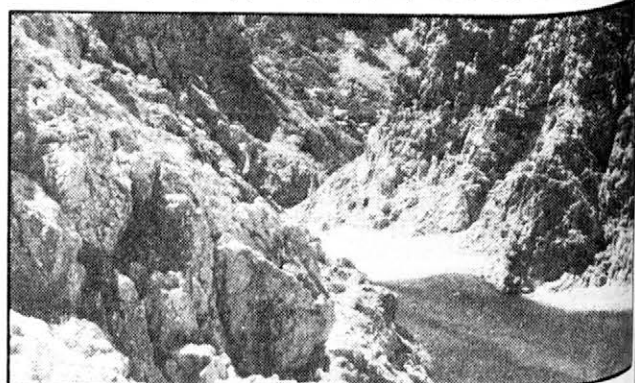
★ Επιτέλους άρχισε η επιδιόρθωση του κεντρικού Επαρχιακού δρόμου του Νησιού μας. Συγκεκριμένα για τη βελτίωση του οδοτάπητα διατέθηκε το ποσό των 100 εκατομμυρίων δραχμών, ύστερα από ενέργειες του Περιφερειάρχη μας κ. Καβαδά. Το κονδύλιο είναι από τα ΣΠΑ, γνωστά προγράμματα της Ε.Ο.Κ. και το 60% καλύπτεται από την Κοινότητα και το 40% από δημόσιες επενδύσεις. Ο νέος ασφαλτοτάπητας, που ήδη άρχισε να στρώνεται θα καλύψει την απόσταση Αρωνιαδίκων-Καρθουνάδων, ενώ το σχέδιο διαπλάτυνσης και ευθυγράμμισης του ίδιου δρόμου εγκαταλήφθηκε. Το έργο ανέλαβε ο γνωστός στα Κύθηρα εργολάβος, Κανδύλης, ευνοούμενος κατά πληροφορίες του κ. Καβαδά, τον οποίο ελπίζουμε απόλυτα να δικαιώσει...

ΟΙ ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΤΗΣ ΠΑΛΙΟΧΩΡΑΣ

Αδιαφορία αλλά και... «ενδιαφέρον». Να υπάρχουν άραγε Τσιριγώτες που δεν έχουν επισκεφθεί την Παλιόχωρα; Επειδή η απάντηση μοιάζει καταφατική και πιθανόν αυτοί να είναι πάρα πολλοί, ας κάνουμε ένα μικρό οδοιπορικό στην πολύθρηνη νεκρή πολιτεία.

Η Παλιόχωρα-Άγιος Δημήτριος είναι η Μεσαιωνική πρωτεύουσα του Νησιού μας. Γνώρισε μεγάλες δόξες με τη δύση του Βυζαντίου και είναι συνειδητό στους Κυθήριους πως πολλά επώνυμά τους οφείλονται στους Βυζαντινούς φυγάδες (Νοταράς, Κομνηνός, Καστρίσιος, Λογοθέτης κ.λπ.), ίσως μάλιστα και μερικοί από τους σημερινούς κατοίκους του Νησιού μας να έχουν Βασιλική καταγωγή.

Κτισμένη σε αόρατο λόφο από μακριά και από θάλασσα, έμοιαζε η Παλιόχωρα να παρέχει ασφάλεια σε «χαλεπούς» καιρούς πειρατειάς και άλλου είδους επιδρομών. Αυτή η ασφάλεια όμως τελικά αποδείχθηκε ανεπαρκής μπροστά στις άγριες ορδές του Βαρβαρόσου και μετά την τραγική λεηλασία η πόλη ερήμωσε και ποτέ ποια δεν ξανακατοικήθηκε. Σήμερα έχουν απομείνει τα ερείπια και η θαυμάσια τοποθεσία απλά για να αποζημιώνουν τους αραιούς επισκέπτες τους. Παρόλη όμως την καταστροφή διασώζονται ορισμένα μνημεία Βυζαντινής Τέχνης, που σ' αφήνουν έκθαμβο. Και τότε αυθόρμητα προκύπτει το ερώτημα: Αυτούς τους θησαυρούς της Ιστορίας μας πότε θα τους φρον-

Το φαράγγι της «Κακής Λαγκάδας».

τίσουμε; Είναι αποκαρδιωτικό να βλέπεις το χρόνο και τη ζωή να αποτελειώνουν το έργο του Βαρβαρόσου... Ο θαυμάσιος ναός της Αγίας Βαρβάρας, με τον αντιπροσωπευτικό ρυθμό του, έχει μεταβληθεί σε σταύλο!

Βρισκόμαστε στην Ελλάδα ή μήπως στην προ του 1991 Αλβανία; Νομίζω πως ο Επαρχος, η Νομαρχία και η Αρχαιολογική Υπηρεσία πρέπει το γρηγορότερο να εκπονήσουν κάποιο σχέδιο τουριστικής ανάπτυξης του «δίδυμου» Παλιόχωρας-Κακής Λαγκάδας. Πρόκειται για φαντασμαγορικό τοπίο με δυνατότητες εύκολης πρόσβασης από δύο πλευρές. Μιας από το δρόμο, τον ήδη κατασκευασμένο, Αγίας Πελαγίας-Κακής Λαγκάδας και μιας από τα Τριφυλλιάνικα.

Και εδώ προξενεί απορίες το μονομερές ενδιαφέρον μερικών (δυστυχώς λίγων) παραγόντων να μη ρυπανθεί η Παλιόχωρα από λήμματα του Ποταμού, αλλά ουδενός ευαισθησίας παρατηρείται για τον αργό θάνατο που είναι καταδικασμένα τα Εθνικής κλίμακας και σημασίας μνημεία της Βυζαντινής εποχής, εκτεθειμένα σε κάθε είδους φθορές και ρυπάνσεις. Εύχομαι η Ελληνική Πολιτεία να αντιληφθεί έγκαιρα την τεράστια σημασία ανάγκη προστασίας της Παλιόχωρας. Πριν «αξιοποιηθούν» οι υπόλοιποι Συνευρωπαίοι μας (οι Γερμανοί άραγε;) με ρυθμούς ταχύτατους, αλλά και με ευδιάκριτους κινδύνους αλλοίωσης την Εθνική ταυτότητα...

Ο ΑΓΙΟΠΕΛΓΙΩΤΗΣ

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΤΑΞΕΙΔΙΩΝ

Κυθηραϊκό

ΜΑΝΩΛΗΣ Α. ΛΟΥΡΑΝΤΟΣ

● ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ 5 - (ΗΜ)

106 77 ΑΘΗΝΑ - 3627 360 - 3633 748

ΝΙΚ - ΝΙΚ

ΑΓ. ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ 17 · ΛΑΜΠΡΙΝΗ · Τηλ.: 2917700

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ - ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ

Κουρτίνες - Σεντόνια - Πετσέτες
Μοκέτες - Κουβέρτες

ΠΟΤΑΜΟΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΤΗΛ. 0735 33 340
33 267

Mode

ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Η μυστηριώδης εξαφάνιση των Δεινοσαύρων

Ολοι λίγο πολύ έχουμε μια ιδέα για τους δεινόσαυρους. Το πιο πιθανό θεβία, είναι συνειρμικά να έρθει στο μυαλό μας κάποια εικονογραφημένη περιπέτεια ή ταινία επισημονικής φαντασίας, όπου και η εμφάνιση των «τεράτων» αυτών προκαλεί έντονα συναισθήματα, δίνοντας την ευκαιρία στους ήρωες να δοξαθούν, μα και στις καλλονές, αφού σωθούν, αν αγαπηθούν απ' τους γενναίους και αγαθούς, σύμφωνα με τη γνωστή συνταγή. Ετσι οι δεινόσαυροι έχουν περάσει περισσότερο σαν πλάσματα των παραμυθιών.

Όμως όχι. Οι δεινόσαυροι υπήρξαν. Ήταν ομοιοθερμα ερπετά, φυτοφάγα ή σαρκοφάγα με ποικίλο μέγεθος. Ορισμένοι είχαν μήκος που ξεπερνούσε τα τριάντα μέτρα και ύψος πάνω από δέκα μέτρα!! Εμφανίστηκαν στη γη περί τα 200 εκατομμύρια χρόνια πριν και υπήρξαν το κυρίαρχο είδος του πλανήτη μας για μια μεγάλη χρονική περίοδο. Με τον άνθρωπο δεν συναντήθηκαν ποτέ. Όμως το πιο παράδοξο με τους δεινόσαυρους δεν είναι ούτε το μέγεθος, ούτε οι συνθήκες τους. Είναι το γεγονός ότι ενώ βρίσκονταν ακόμη στη ακμή τους, 65 εκατομμύρια χρόνια πριν, χάθηκαν εντελώς ξαφνικά. Μαζί τους και τα μισά είδη φυτών και ζώων που ζούσαν τότε. Τι προκάλεσε τη μαζική αυτή καταστροφή;

Η απάντηση δεν είναι εύκολη, για τον προφανή λόγο του ότι ο χρόνος έχει σθήσει το μεγαλύτερο μέρος από τα ίχνη του «εγκλήματος» αυτού. Οι επιστήμονες εδώ ακολουθούν τη μέθοδο του φημισμένου και ανυπαρκτού Ηρακλή Πουαρώ, του ήρωα των αστυνομικών μυθιστορημάτων της Αγκάθα Κρίστι. Δηλαδή με τα λιγοστά στοιχεία που έχουν στα χέρια τους και με τα νέα που προκύπτουν, χάρη στην επιμονή και την επινοητικότητά τους, προσπαθούν, ταιριάζοντας φαινομενικά άσχετα δεδομένα, να δώσουν μια δική τους εκδοχή για το γεγονός, που ύστερα θα πρέπει να αν-

ΔΕΙΝΟΣΑΥΡΟΣ

τέξει σ' όλες τις δοκιμασίες στις οποίες θα την υποβάλλουν οι συνάδελφοί τους, που ασχολούνται με το ίδιο θέμα. Είναι ένα παιχνίδι κι αυτό με μοναδικό νικητή τη γνώση.

Από τις θεωρίες, που κατά καιρούς προτάθηκαν, αναφέρουμε ενδεικτικά τέσσερες. Μεταβολές στο κλίμα, αλλαγή στη στάθμη της θάλασσας, έντονη ηφαιστειακή δραστηριότητα, σύγκρουση ενός μεγάλου αστεροειδούς ή κομήτη με τη γη. Και, όσο κι αν μας φανεί αρχικά παράξενο, επικρατέστερη απ' αυτές είναι σήμερα η τελευταία, αν και παρουσιάζει, όπως θα δούμε ορισμένα μειονεκτήματα και κενά.

Ας δώσουμε όμως πρώτα, με βάση τη θεωρία αυτή, μια σύντομη περιγραφή των γεγονότων που έλαβαν χώρα τότε, 65 εκατομμύρια χρόνια πριν.

Από τον ουρανό ένα μεγάλο αντικείμενο (αστεροειδής ή κομήτης) διαμέτρου 10 χιλιομέτρων, κατευθύνεται προς την ανύποπτη Γη και συγκρούεται μαζί της με την ιλιγγιώδη ταχύτητα των 10 χιλιομέτρων ανά δευτερόλεπτο! Η τεράστια κινητική ενέργεια του σώματος μετατρέπεται, μέσω της κρούσης, σε θερμότητα. Η τρομακτική έκρηξη είναι 10.000 φορές ισχυ-

Από το φυσικό Δημ. Λεβέντη

ρότερη από αυτήν που θα προκαλούσε ολόκληρο το πυρηνικό σημερινό οπλοστάσιο της Γης. Σε μια ακτίνα πολύ μεγάλη γύρω από τον κρατήρα που δημιουργήθηκε, διαμέτρου 150 χιλιομέτρων, κάθε ζωή έχει χαθεί. Μέσα από

το κενό που σχημάτισε στην ατμόσφαιρα η μοιραία πτώση, εξασβεσμένα και διάπυρα υπολείματα του αστεροειδούς και του εδάφους τινάζονται έξω στο διάστημα, ενώ ένα μεγάλο μέρος τους, αφού ανέβει ψηλά στην ατμό-

σφαιρα, σκορπίζει γύρω από τη Γη, μ' ένα τρόπο που μοιάζει με το άνοιγμα του πυρηνικού μανιταριού αλλά σε πολύ μεγαλύτερη κλίμακα. Ετσι μετά απ' αυτό, το φως του ήλιου κρύβεται από τους καπνούς για μήνες, τόσο ώστε κάποιος δεν θα μπορούσε να δει το χέρι του, αν τόφερνε μπροστά στο πρό-

σωπό του.

Χωρίς ήλιο το κρύο που ακολουθεί παγώνει τα πάντα. Η φωτοσύνθεση σταματά. Οι τροφικές αλυσίδες καταρρέουν και η πείνα θερίζει. Τα διάπυρα σωματίδια που πέφτουν σαν βροχή από τον ουρανό ανάβουν πυρκαγιές παντού, έτσι που ο πλανήτης όλος φλέγεται.

Στη μεγάλη θερμοκρασία της έκρηξης, το άκακο άζωτο και το οξυγόνο της ατμόσφαιρας ενώνονται σε δηλητηριώδη οξείδια του αζώτου που με τη σειρά τους, παρασυρόμενα από το νερό της βροχής, καταλήγουν στο έδαφος με τη μορφή του νιτρικού οξέος. Όταν με τον καιρό ο ήλιος και πάλι βρει το δρόμο του προς τη Γη το διοξείδιο του άνθρακα και οι υδατμοί συγκρατούν την εισερχόμενη θερμότητα προκαλώντας φαινόμενο θερμοκηπίου. Αποτέλεσμα είναι να ακολουθήσει περίοδος πολύ υψηλών θερμοκρασιών. Μετά απ' αυτόν το ζωντανό εφιάλτη ο πλανήτης είναι φυσικό να έχει χάσει τα μισά από τα είδη της χλωρίδας και της πανίδας του.

(Η συνέχεια στο επόμενο φύλλο μας).

ΤΗΛΕΠ/ΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΧΕΔ. & ΕΛΕΓΧΟΥ

Κύριε Διευθυντή,

Περιήλθε σε γνώση μας σχόλιο, το οποίο δημοσιεύτηκε στο υπ. αριθ.22/Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 1991 φύλλο της εφημερίδας σας στη στήλη «Με το ...μάτι του Παραθεριστή» και σας πληροφορούμε τα εξής:

Οι αιτήσεις παροχής νέων τηλεφωνικών συνδέσεων των εκπολιτιστικών συλλόγων, για την ίδρυση των οποίων έχουν τηρηθεί οι προβλεπόμενες διαδικασίες, (καταστατικό -σκοπός ιδρύσεως- αριθμός μελών κ.λπ.), κατατάσσονται στη Β' κατηγορία και διαχειρίζονται με προτεραιότητα έναντι των αιτήσεων Γ' κατηγορίας. Από τον έλεγχο όμως που κάναμε διαπιστώθηκε, ότι ο δικός σας σύλλογος δεν έχει ακόμη καταθέσει τέτοια αίτηση.

Σ' ό,τι αφορά την τοποθέτηση υπεραστικών θαλάμων, σας γνωρίζουμε ότι για λόγους τεχνικούς είναι αδύνατη η λειτουργία τους. Ο Οργανισμός όμως στο πλαίσιο της εφαρμογής του προγράμματος τηλεφωνοδότησης της περιοχής σας, έχει εντάξει στο κατασκευαστικό του πρόγραμμα 1992-93 τη ζεύξη της Αγίας Πελαγίας και τον Ποταμό Κυθήρων με υπόγειο καλώδιο, μετά το πέρας του οποίου θα εξεταστεί τη δυνατότητα τοποθέτησης ενός υπεραστικού τηλεφωνικού θαλάμου (Καρτοδέκτη).

Με την ευκαιρία όμως αυτή θα θέλαμε να θίξουμε το θέμα του Τηλεπ. Πρακτορείου Αγ. Πελαγίας, που παραμένει κλειστό αρκετό χρονικό διάστημα, λόγω παραιτήσεως του αντιπροσώπου. Από 16.10.1991 έχουμε απευθύνει σχετική επιστολή προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση για την ανεύρεση αντιπροσώπου. Γι' αυτό θα πρέπει, αν πράγματι ενδιαφέρεστε για την εξυπηρέτηση του κοινού και με την Κοινότητα για την εξεύρεση αντιπροσώπου.

Με τιμή
ΕΜ. ΚΑΛΦΑΓΙΑΝΝΗΣ
ΠΡΟΪΣΤ. ΤΗΛΕΠ. ΔΙΑΜ/ΤΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Τελείωσαν τα «γυρίσματα»

Επειτα από 50 περίπου μέρες, μέσα στο καταχείμωνο, τελείωσαν τα «γυρίσματα» για την ταινία που μάλλον θα έχει τίτλο «Δονούσα».

Η ταινία παρουσιάζει κάποιο Γερμανό που αποκλείστηκε από άσχημες καιρικές συνθήκες στα Κύθηρα και αντί να αναθεματίζει τη μοίρα του και τον τόπο, βρίσκει την ευχάριστη ασχολία να ηθογραφεί να καταγράψει και να αποτυπώνει φωτογραφικά τις λαϊκές αντιδράσεις, την απλή ζωή, των Κυθηρίων. Στην ταινία παίρνουν μέρος γνωστοί ηθοποιοί, όπως η Εύα Κωταμανίδου, ο Χρήστος Τσάγκας, η Τασώ Καθβαδία κ.ά. Ελπίζουμε να αποτελέσει η προβολή της μία ακόμη διαφήμιση του Νησιού μας. Εξάλλου πληροφορούμαστε ότι κάποια μεγάλη Αμερικανική Εταιρεία πρόκειται το καλοκαίρι να γυρίσει ταινία ή σήριαλ στα Κύθηρα. Φαίνεται πως οι φυσικές ομορφιές του τόπου μας αποτελούν πια πρόκληση για τους σκηνοθέτες...

Μεταθέσεις Υπαλλήλων

Μετατέθηκε σε Τελωνείο της πατρίδας του Εύβοιας, ύστερα από δύο χρόνια περίπου Υπηρεσίας στο Τελωνείο Καφαλίου, ο τελωνής Νικόλαος Μπούτοικας και τη θέση του κάλυψε ο συνάδελφός του Κυριάκος Μοτσάκος από τη Μάνη. Εξάλλου μετατέθηκε από τα Κύθηρα στις Σπέτσες ο διευθυντής της Δ.Ο.Υ του Νησιού μας Νίκος Χριστοφιλάκης, ο οποίος εδώ και καιρό έχει υποπέσει στη δυσμένεια του Επάρχου μας... κατηγορούμενος κύρια γιατί δεν φορολόγησε περισσότερο τους φοροφυγάδες Κυθηρίους...

Νέο λατομείο

Σύντομα πρόκειται να λειτουργήσει νέο λατομείο στην περιοχή Μερμηγκάρι, το οποίο εκτός από την παραγωγή γνωστών αδρανών υλικών θα παράγει και έτοιμο μπετόν και θα διαθέτει συνεργείο ασφαλτοστρώσης, ίσως μάλιστα και κλειστού τύπου. Όπως πληροφορούμαστε έχουν εκδοθεί όλες οι άδειες λειτουργίας του λατομείου και η παραγωγή θα αρχίσει αμέσως μετά το Πάσχα. Όσο για την ταυτότητα των νέων επιχειρηματιών... Δεν είναι Κυθηριοί, αλλά γνωστοί όμως εργολάβοι στο Νησί μας.

AUSTIN ROVER

SEAT

Service

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΜΕΝΟ ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ

Ι. ΒΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ - Ε. ΣΑΛΑΒΑΝΙΤΗΣ Ο.Ε.

ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΩΝΟΣ & ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ 26 ΤΗΛ. 27055

Σ Π Α Ρ Τ Η

ΝΟΙΚΟΚΥΡΕΣ! ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ!

ΑΝ ΘΕΛΕΤΕ ΓΡΗΓΟΡΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ

ΕΠΙΜΕΛΗΜΕΝΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΛΟΓΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ

ΠΛΥΝΤΗΡΙΑ-ΣΙΔΕΡΟΤΗΡΙΑ

ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

ΣΤΗ ΧΩΡΑ

Τηλ.: 31196 (οικ. 31320)

Αναλαμβάνουμε σεντόνια, κουβέρτες, τραπεζομάντηλα κι ακόμη μوكέτες και φλοκάτες

ΚΟΝΤΑ ΣΑΣ ΧΕΙΜΩΝΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΜΠΟΡΙΟ ΛΑΤΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΓΕΩΡΓ. ΜΕΓΑΛΟΚΟΝΟΜΟΣ

Εβδομαδιαίες αναχωρήσεις από Κύθηρα & Αθήνα

ΚΥΘΗΡΩΝ: 0735 - 31 043
ΠΕΙΡΑΙΑ: 01 - 45 15 375Πρακτορείο: Αριστείδου 6 - Πλατεία Καραϊσκάκη
Τηλ.: 41 28 072 - ΠΕΙΡΑΙΑΣ

ΠΡΟΒΙΜΙ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.

Αντιπρόσωπος: CORNELIS LENTEN-Κτηνίατρος

Τηλέφωνα: Ιατρείου 31929

Οικίας 33658

Αποθήκη στα Φράτσια (Ετοιμη τροφή για πρόβατα και κατσίκες ΧΩΡΙΣ ΦΑΡΜΑΚΑ)

CORNELIS LENTEN-ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΣ

Κάθε μέρα 12 μ. στο Λειβάδι

Τηλέφωνα Ιατρείου 31929

Οικίας 33658

ΣΕ ΟΜΗΡΙΑ ΤΟ ΑΡΧΕΙΑΚΟ ΥΛΙΚΟ ΚΥΘΗΡΩΝ

8 Εχουνε να πούνε οι «αρμόδιοι», πως κατά τη χρονική περίοδο του 1988, οι Υπηρεσίες του Αρχείου Κυθήρων, επέδειξαν αξιόπαινες φροντίδες και δραστηριότητες για το Αρχειακό Υλικό Κυθήρων, τέτοιες που ξεπερνούν τις ανάγκες της περασμένης 10ετίας.

Του ΠΑΝΟΥ ΦΥΛΛΗ

Εμείς, η Εποπτική πενταμελής Επιτροπή, από της αναλήψεως της Υπηρεσίας μας, στο 1977, προσπαθήσαμε και φαίνεται πως σωστά ξεχωρίσαμε το Χρέος προς το ευαίσθητο αντικείμενο μας, όπως δείχνει και η με αρθ.: 14/13-6-1988 «ΠΡΑΞΗ μας», που δημοσιεύθηκε στο με αρθ.: 2, δημοσίευμα μας στο με αρθ.: 17 φύλλο της «ΦΩΝΗΣ», που αναφέρει με ταξίδι των άλλων ότι: «... Κατόπιν, η Επιτροπή, ομοφώνως συμφώνησε για τη λήψη πρόσθετων μέτρων, για ασφάλεια, τόσο του κτιρίου, όσο και του Αρχειακού Υλικού.

Επίσης, έγινε πρόταση να σταλεί έγγραφο προς την «ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΓΧΩΡΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΚΗΘΗΡΩΝ-ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ», για παραχώρηση οικοπέδου, ώστε να χτιστεί εκεί ένα καινούργιο κτίριο, με σύγχρονες προδιαγραφές συντήρησης του Αρχειακού Υλικού, ώστε να μεταφερθεί εκεί το Υλικό...»

Την «ΠΡΑΞΗ» αυτή, «εισαγωγικά» εχαρκτηρίσαμε «ΠΡΑΞΗ ΤΙΜΗΣ», την υπογράφουν όλα τα μέλη της 5μελούς μας Επιτροπής, ακόμα και ο αντιπρόεδρος μας κ. Νικ. Νικηφοράκης, που και για το ίδιο θέμα, όπως αναφέραμε λίγο πιο πάνω, όντας και Πρόεδρος της Κοινότητας Χώρας, στο με αρθ.: 13 φύλλο της «ΦΩΝΗΣ», αρνήθηκε... την «παραχώρηση»... που με το αρθ.: Ι.Σ.Τ./Φ.37/24-3-1988 έγγραφο του Τμηματάρχη Αρχείων κ. Π. Γκισούρη, προσυπογράψαντος και του τότε Γ. Γραμματέα του υπουργείου Εθν. Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Διονυσίου Κλάδη... που, μεταξύ των άλλων σημειώνει: «Είναι καιρός και επιτακτική ανάγκη να στεγαστεί το Αρχείο σε κατάλληλο χώρο. **Είμαστε διατεθειμένοι, ν' αντιμετωπίσουμε τις δαπάνες** είτε της στέγασης Κτιρίου που θα παραχωρηθεί, στο ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ, από κάποιο φορέα του Δημοσίου Τομέα, είτε τις δαπάνες ανεγερσης νέου κτιρίου, σε χώρο όπου εν-

δεχομενος θα δωρηθεί στο Δημόσιο ή θ' αγοραστεί...». Και ο κ. Νικ. Νικ., όντας παράλληλα και Κοινοτάρχης (αλλά και μέλος της 5μελούς Εποπτικής Επιτροπής Αρχείου Κυθήρων), με το αρθ.: 328/26-4-1988, έγγραφό του, απαντά αρνητικά.

Σε συνέχεια, η Εποπτική μας Επιτροπή αποστέλλει το με αρθ.: 1/17-6-1988, έγγραφο της προς την ιδίαν ως άνω «ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΓΧΩΡΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΚΥΘΗΡΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ» που αναφέρονται τα ακόλουθα: «Αρθ. 1/17-6-1988». «Θέμα: Εξεύρεση οικοπέδου για την ανέγερση Κτιρίου στέγασης του αρχείου.

Η Εποπτική Αρχή Ιστορικού Αρχείου Κυθήρων, στην προσπάθεια της Υπηρεσίας για εξεύρεση οριστικής λύσεως στα θέματα που την απασχολούν απευθύνεται στα πατριωτικά σας αισθήματα και παρακαλεί για την παραχώρηση οικοπέδου ώστε ν' ανεγερθεί εκεί (στη Χώρα) ένα σύγχρονο κτίριο, να στεγάσει το Αρχειακό Υλικό, με όλες τις σύγχρονες απαιτήσεις και προδιαγραφές συντήρησής του.»

Για την Επιτροπή
(σ.σ. Και σ' εκτέλεση της με αρθ. 14 ΠΡΑΞΕΩΣ της Εποπτικής μας Επιτροπής Αρχείου)

Η Γεν. Γραμματέας της Επιτροπής κ. Ελένη Χάρου

Τον ίδιο καιρό τόσο από την Κα Ελένη Χάρου, όσο και από τον Πρόεδρο απευθύνονται έγγραφα προς όλους τους Δημόσιους αρμόδιους φορείς και προς τους Κυθήριους παράγοντες όπως συντρέξουν της προσπάθειάς μας σωτηρίας στέγασης του Αρχειακού μας Υλικού που για αιώνες φθίνει στο ακατάλληλο προαιώνιο Βενετσιάνικο Κτίριο του Κάστρου. (σ.σ. Η κα Χάρου, η γραμματέας μας, υπογράφει για λ/σμο της 5μελούς Εποπτικής Επιτροπής Αρχείου, ως αναγράφεται στη με αρθ.: 14 ΠΡΑΞΗ μας. Κι ακόμα διευκρινίζεται ότι ο κ. Νικ. Νικ., ουσιαστικά θεωρείται συμμετέχων στην υπογραφή της Κας Χάρου, κι ας αρνείται «παραχώρηση οικοπέδου κ.λ.π.).

(Η συνέχεια στο επόμενο)

Νέα από τα σχολεία μας

Πραγματοποιήθηκε και φέτος η καθιερωμένη Χριστουγεννιάτικη γιορτή στο Γυμνάσιό μας, με τραγούδια και σκετς γιορταστικού περιεχομένου καθώς και με «παζάρι» Τσιριγώτικων προϊόντων. Τα έσοδα από την πώληση διατέθηκαν για τις ανάγκες των μαθητικών Κοινοτήτων.

Τα κάλαντα των Χριστουγέννων και της Πρω-

τοχρονιάς έψαλαν στα περισσότερα χωριά του Νησιού μας, οι μαθητές και οι μαθήτριες της Β' και της Γ' τάξης του Λυκείου μας. Εξάλλου στις 2 του Γενάρη στην αίθουσα του Κυθηραϊκού Συνδέσμου, η Γ' Λυκείου πραγματοποίησε τον ετήσιο χορό της, που σημείωσε, όπως πάντα, ιδιαίτερη επιτυχία.

Τα ποσά που συγκεντρώθηκαν από τα κάλαντα και από τη χοροεσπερίδα περίπου 1.000.000 στο σύνολό τους, θα διανεμηθούν για την πολυήμερη εκδρομή της τελευταίας τάξης.

Τα κάλαντα των Χριστουγέννων έψαλλαν και οι μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Κυθήρων και το ποσό που συγκεντρώσαν, 102.765 δραχμές, διαθέσαν για τις ανάγκες του Γηροκομείου μας. Για κάλυψη άλλωστε αναλόγων αναγκών, από τους μαθητές του Γυμνασίου-Λυκείου μας συγκεντρώθηκαν δέκα (10) τενεκέδες λάδι και στάλησαν στο Ιδρυμα. Οι παραπάνω αξιοπρόσεκτες ενέργειες αποτελούν στοιχεία ευαισθησίας των μαθητών μας που τους αξίζουν μαζί και των δασκάλων τους ιδιαίτεροι έπαινοι.

Εφτασαν επιτέλους στον προορισμό τους, ύστερα από ένα χρόνο... περιπλάνησης, το βίντεο και η ηλεκτρική σκούπα, που στάλησαν από την Αυστραλία και το γνωστό συμπατριώτη Σπύρο Καλοκαιρινό δωρεάν στο Γυμνάσιο-Λύκειο Κυθήρων. Τελευταίους τους σταθμός... το τμήμα αζήτητων του Κεντρικού Τελωνείου Αθηνών, απ' όπου με πολλές αξιόπαινες προσπάθειες του τελωνή κ. Μιχαήλ Κονταράτου, γνωστού από θητεία του στο τελωνείο Καφαλίου, έφτασαν στο Νησί μας.

Το Γυμνάσιο-Λύκειο Κυθήρων επισκέφθηκε στο τέλος του Γενάρη, ο σύμβουλος των φιλολόγων κ. Συμπρόπουλος και συζητήσαμε με τους καθηγητές διάφορα θέματα.

Κατά τις πρόσφατες αιτήσεις που πραγματοποιήθηκαν, εκλέχθηκαν νέα διοικητικά Συμβούλια στους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων Γυμνασίου-Λυκείου. Ετσι για το σύλλογο γονέων και κηδεμόνων του Γυμνασίου εκλέχθηκαν οι: Μαρίας Σταυριανάκου Πρόεδρος, ο Νίκος Κασσιμάτης Αντιπρόεδρος, ο Νίκος Βάρδας Γεν. Γραμματέας, η Μαρία Σουρή Ταμίας και ο Νίκος Μεγαλοκονόμος μέλος. Για το Λύκειο εξέλεξε οι: Γιάννης Βέζουλος Πρόεδρος, Ιωάννα Μαρίας Αντιπρόεδρος, Σταμάτινα Σαμίου Γραμματέας, Χρυσ. Κασσιμάτη Ταμίας και Ρεγγ. Μεγαλοκόμου Μέλος.

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΡΒΟΥΝΑΔΩΝ

ΠΡΟΣ Τον κ. Νομάρχη Πειραιά

Αξιότιμε κ. Νομάρχα,

Προ ημερών από όργανα του Δασονομείου Κυθήρων κυκλοφόρησε μια απαγορευτική εγκύκλιος του Δασαρχείου Πειραιά με αριθ. 4428/2-1-92 η οποία παρά τις αναφερόμενες στο τέλος της κοινοποιήσεις προς τις Κοινότητες, δεν κοινοποιήθηκε στα Κοινοτικά συμβούλια αλλά ετοιχοκολλήθηκε από τα παραπάνω όργανα στα διάφορα καφενεία και σε άλλους Κοινόχρηστους χώρους του νησιού μας.

Το γεγονός αυτό προκάλεσε εντονότερες αντιδράσεις και το ήδη υπάρχον στο νησί μας μεγάλο πρόβλημα, το δασικό, επανήλθε δημιουργώντας ποικίλες συζητήσεις.

Κατόπιν τούτου όλοι οι Πρόεδροι, των Κοινοτήτων, της Εγχωρίου Περιουσίας, του Αναπτυξιακού Συνδέσμου, των Γεωργικών Συνεταιρισμών καθώς και ο Νομαρχιακός Σύμβουλος συγκεντρώθηκαν σε άτυπη συνεδρίαση στις 10-2-1992 ημέρα Δευτέρα και ώρα 6 μ.μ. στο Γραφείο της Κοινότητας Καρβουνάδων ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της Κοιν. Καρβουνάδων και αποφάσισαν τα παρακάτω:

1. Διαμαρτύρονται εντονότατα για το ύφος της παραπάνω απαγορευτικής εγκυκλίου του Δασαρχείου Πειραιά η οποία έμεσα φαίνεται να απειλεί κάθε Κυθήριο επι δασικών θεμάτων.

2. Παρακαλούμε να συστήσετε στα όργανα του Δασονομείου Κυθήρων και εν γένει του Δασαρχείου Πειραιά την αποφυγή από μέρους των υπέρμετρου ζήλου κατά την άσκηση των καθηκόντων τους γεγονός άλλωστε που αντικείμενο στη δημοσιοϋπαλληλική δεοντολογία και να υπάρχει σχετική ανεκτικότητα στην εφαρμογή του Νόμου όπως και στο παρελθόν.

Σημειώνετε τέλος ότι το σχετικό διάταγμα του Νομαρχιαρχείου Πειραιά που αποκαλύπτει μια υπέρμετρη περιβαλλοντολογική ευαισθησία εξομοιώνει τον τόπο μας με περιοχές ευαίσθητες του Λεκανοπεδίου και υπάρχει πιθανότητα να οδηγήσει σε απόγνωση τους ολίγους εναπομείναντες κατοίκους των Κυθήρων, να υποβληθεί αντίθετες προς την προστασία του περιβάλλοντος ενέργειες (Πυρκαγιές κ.λ.π.) και ταυτόχρονα να οδηγήσει σε απόλυτα αντιαναπτυξιακά αποτελέσματα.

Ακολουθούν Υπογραφές

1. Γ. Φατσάς Πρόεδρος Αρωνιάδων, 2. Ν. Λουράντος Πρόεδρος Κοντολιανικών, 3. Α. Καλλιέργιος Πρόεδρος Κυθήρων, 4. Ι. Σίμος Πρόεδρος Λογοθετιανικών, 5. Γ. Λεωθέρης Πρόεδρος Λειβαδίου, 6. Γ. Πρωτοψάλτης Πρόεδρος Μητάτων, 7. Γ. Κασσιμάτης Πρόεδρος Μυρτιδίων, 8. Ν. Μαρσέλος Πρόεδρος Μυλοποτάμου, 9. Π. Κασσιμάτης Αντιπρόεδρος Ποταμού, 10. Ν. Στάθης Πρόεδρος Καρβουνάδων, 11. Κ. Κορωνάιος Πρόεδρος Εγχωρίου Περιουσίας, 12. Γ. Κομηνός Πρόεδρος Αναπτυξιακού Συνδέσμου, 13. Μ. Κασσιμάτης Πρόεδρος Γεωργ. Συν/σμού Λειβαδίου, 14. Μ. Μαλακός Νομαρχιακός Σύμβουλος Κυθήρων.

Ο Πρόεδρος Κοιν. Καρβουνάδων
Νικόλαος Στάθης

Καθυστερήση επιδιορθώσεων

Μεγάλα παράπονα διατυπώνουν οι περισσότεροι κάτοικοι των οικισμών του Νησιού μας για καθυστερημένη επιδιόρθωση βλαβών των τηλεφώνων τους. Ο μεγάλος αριθμός γραμμών που υπάρχει στα Κύθηρα, φαίνεται να είναι δυσαρμονικός προς τον αριθμό του τεχνικού προσωπικού που διαθέτει ο Ο.Τ.Ε. στον τόπο μας. Ετσι παρά τις φιλότιμες προσπάθειες των τεχνικών, παρατηρείται το δυσάρεστο φαινόμενο ατελών για μέρες μικροέργων και η καθυστερημένη αποκατάσταση της τηλεπικοινωνίας. Ελπίζουμε οι προϊστάμενες Υπηρεσίες να ενισχύσουν το Τεχνικό Προσωπικό του Ο.Τ.Ε. των Κυθήρων για να αποφευχθούν τα προβλήματα στο νευραλγικό αυτό τομέα...

Μουσικοφιλολογική βραδιά για το γηροκομείο μας

Μουσικοφιλολογική βραδιά οργανώθηκε και παρουσιάστηκε στις 8 Φλεβάρη, Σάββατο στην αίθουσα του Κυθηραϊκού Συνδέσμου Κυθήρων και την Κυριακή 9 του Φλεβάρη στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου Ποταμού. Το μουσικό μέρος κάλυψε η Φιλαρμονική Ποταμού σε συνεργασία με την ορχήστρα Κυθήρων, ενώ την επιμέλεια της φιλολογικής παρουσίας, αφιερωμένης στο λογοτέχνη Τάσο Λειβαδίτη, είχε ο καθηγητής φιλόλογος του Γυμνασίου μας κ. Γιώργος Τριάρης. Απήγγειλαν η μαθήτρια του Λυκείου Δέσποινα Φριλιγγου και η ηθοποιός Τασώ Καβαθά που βρέθηκε στα Κύθηρα για το γύρισμα της γνωστής ταινίας. Αν και τα έσοδα προορίζονταν για την ενίσχυση της γηροκομείας μας, δυστυχώς η προσέλευση των συμπατριωτών μας δεν υπήρξε τουλάχιστο η αναμενόμενη...

ΔΩΡΕΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΟΙΚΟΝ ΕΥΓΗΡΙΑΣ ΚΥΘΗΡΩΝ, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1992

Εις μνήμην Μελπομένης Λιβανού

Μαίρη & Λεωνίδας Μίχαλος	ΔΡΧ.	1.000.000
Λούση & Ανδρέας Βανδώρος	»	1.000.000
Νικόλαος Παπαδημητρίου	»	1.000.000
Ανώνυμος	»	1.000.000
Μαίρη & Τάκης Γιαννουλάτος	»	25.000
Παναγ. & Χάρις Μωραΐτη	»	20.000
Νικόλ. Θιακάκης	»	20.000

Εις μνήμην Φιλιά Ραΐκου

Χαράλ., Σάλλυ & Δημήτριος Στρατηγός	ΔΡΧ	45.000
Ματίνα Σταθοπούλου	»	10.000

Εις μνήμην Γεωργ. & Βικτωρίας Τζέτζου

Ελένη Μακρή	ΔΡΧ.	20.000
Θεοδώρα Τζέτζου	»	20.000
Οικογ. Θεοφ. Μπερτσούκλη	»	10.000
Ματίνας Σταθοπούλου, εις μνήμην Παναγ. & Ελένης Κασσιμάτη	»	20.000
Κατίνας Κασσιμάτη, εις μνήμην συζύγου & υιού της Γιαννούλας Λουράντου, εις μνήμην αδελφής της Κατίνας	»	10.000
Ηλέκτρας Γεωργοπούλου, εις μνήμην Ελλης Γιούλης	»	5.000
	»	7.000

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΟΜΙΛΟΥ ΦΙΛΩΝ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ

Γεώργιος Σπ. Μαρσέλος	ΔΡΧ.	30.000
Νίκος Πετρόχειλος	»	10.000